

Tokić, Toni

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

University of Split, Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy / Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:123:555174>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-31**

Repository / Repozitorij:

[FCEAG Repository - Repository of the Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

contarini

contarini

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE
Diplomski sveučilišni studij Arhitektura i urbanizam
Split, 2023./2024.

Ime i prezime studenta/ice: Toni Tokić

Naslov rada: Contarini

Ime i prezime mentora/ice: doc. art Davor Bušnja

Ime i prezime komentora/ice: dr. sc. Ana Šverko

SADRŽAJ

uvod	1
povijest bedema	2
genius loci	3
zona A	4
referentni primjeri	5
zaključak	6

1 UVOD

Izgleda da postoji određena točka svijesti iz koje život i smrt, stvarno i imaginarno, prošlost i budućnost, priopćivo i nepriopćivo prestaju biti poimani kao suprotnosti.

André Breton, Manifest nadrealizma, Pariz, 1924.

Raditi projekt u samom središtu grada, posebno u kontekstu urbanog područja poput Splita, veliki je izazov. Bogatstvo vremenskih dokaza, različitih perioda, generacija, mogućnosti, ali i očekivanja i strepnje prošlih, sadašnjih i budućih korisnika. Svi oni nekako su unaprijed duh novog projekta. Ključni element ovog procesa su poštivanje zatečenog, integracija suvremenih dostignuća i znanja, te promišljanje budućih potreba.

Lokacija nekadašnjeg bedema Contarini predstavlja izazov zbog svoje kompleksne povijesne strukture i trenutačnog zapuštenog stanja. Tu prolazimo, ali ne komentiramo. Kao da nam ti visoki ostaci bedema ne daju da vidimo njegovo tužno stanje u kojem se nalazi danas. Ovaj rad pokušava ponovno oživjeti temu bedema Contarini, vratiti ga u fokus, potičući analize, razmišljanja i promišljanje važnosti tog prostora. Unatoč činjenici da bedem više ne obavlja svoju prvotnu funkciju, moja koncepcija uključuje izgradnju nove strukture koja bi udahnila novi život bedemu, postigla suživot prošlosti i sadašnjosti kao dokaz da čak i u ovako lošem trenutačnom stanju može pružiti vrijednost nama danas, ali i nakon nas.

2 POVIJEST BEDEMA

Bastion Contarini, zvan i sv. Jerolima (St. Girolamo), jednom sv. Ane, a jednom, 1732. godine, i sv. Dominika, po obližnjem samostanu, građen je 1662. - 1664. u vrijeme generalnog providura Dalmacije Girolama Contarinija, nasljednika Andreja Cornera, a po plan Innocentija Contija, što ga je Vlada Mletačke Republike odobrila. U samo dvije godine dovršen je i ispunjen zemljanim nasipom, sposoban za obranu. U studenome 1663. godine preneseno je iz tvrđave Gripe na gradilište toga bastiona 400 komada obrađenog kamena za pročelje bastiona, vjerojatno od tada srušenoga petog bastiona tvrđave Gripe. Gradnju bastiona Contarini (kao i utvrde na Bačvicama) vodio je inženjer Giovanni Loubatiere koji je izvješća o dalmatinskim utvrđenjima slao Vladi Mletačke Republike. On je potpisivao isplate radnicima gradnje bastiona. Sudjelovao je i u obrani Kandije. Tada su građene i kortine, spojni zidovi prema sjeveru, između bastiona Contarini i Corner. U izvješću o splitskim utvrdama iz 1692. godine veli se da je bastion Contarini od ostalih u najboljem stanju; da mu manjka još samo staza za straže na flankama i podešavanje zaštitnih ograda (parapetti). Iako krševiti teren na kojemu su se gradili splitski bastioni nije omogućavao iskop jaraka oko njih, oko bastiona Contarini mora da je izveden i neki jarak, jer se 1664. godine navodi njegovo proširivanje, a i osmanski putopisac Evlija Čelebi u opisivanju splitskih utvrđenja spominje „most preko opkopa, dubok, izveden od kamena škrljca“. U korčulanskog klesara protomajstora Tome Azalija naručen je kameni grb, zacijelo providura Girolama Contarinija. Na taj je bastion tada bio postavljen i mletački lav. Mletački je lav uklonjen vjerojatno prigodom rušenja tog dijela bastiona 1900. - 1905., kada se na tom položaju gradila Velika realka 1908. - 1910. godine.

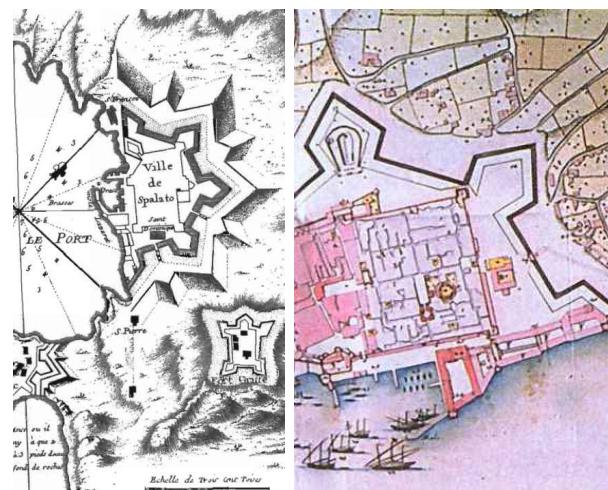
Stanje bastiona Contarini možemo donekle pratiti na brojnim planovima Splita i njegovih utvrda. Najpouzdaniji, ujedno i najraniji, plan je Giuseppea Santinija iz 1666. g., kada su taj bastion i njegove kortine prema sjeveru i istoku već bile dovršene. Vidljiv je vanjski kameni zid bastiona, gornja staza za vojsku na objema flankama i fasama, široki zemljani nasip što je ostavljao malo prostora za dvor među njima. Staza se na zapadnom kraju, do južne kortine, na jednome mjestu prekinula, iako je vanjski kameni zid postojao i na tome mjestu. Na istočnoj kortini bila su nova gradska vrata, osigurana bočnim utvrđenjima. Coronellijev plan iz 1688. godine ne pokazuje ništa različito, kao ni ostali planovi iz 17. i 18. stoljeća. U 18. stoljeću, kada je prestala osmanska opasnost, bastion Contarini služio je i splitskim topnicima kao vježbalište. Vicko Kurir piše da je 1826. godine taj bastion dan gospodinu Cattaniju.

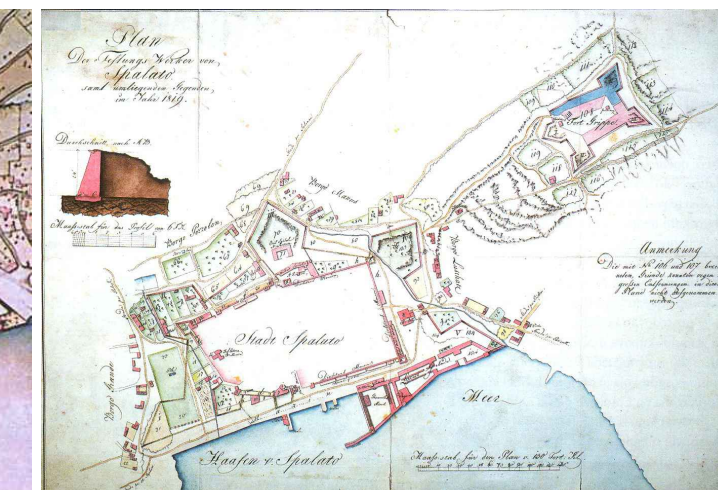
Plan Splita, Santini 1666.

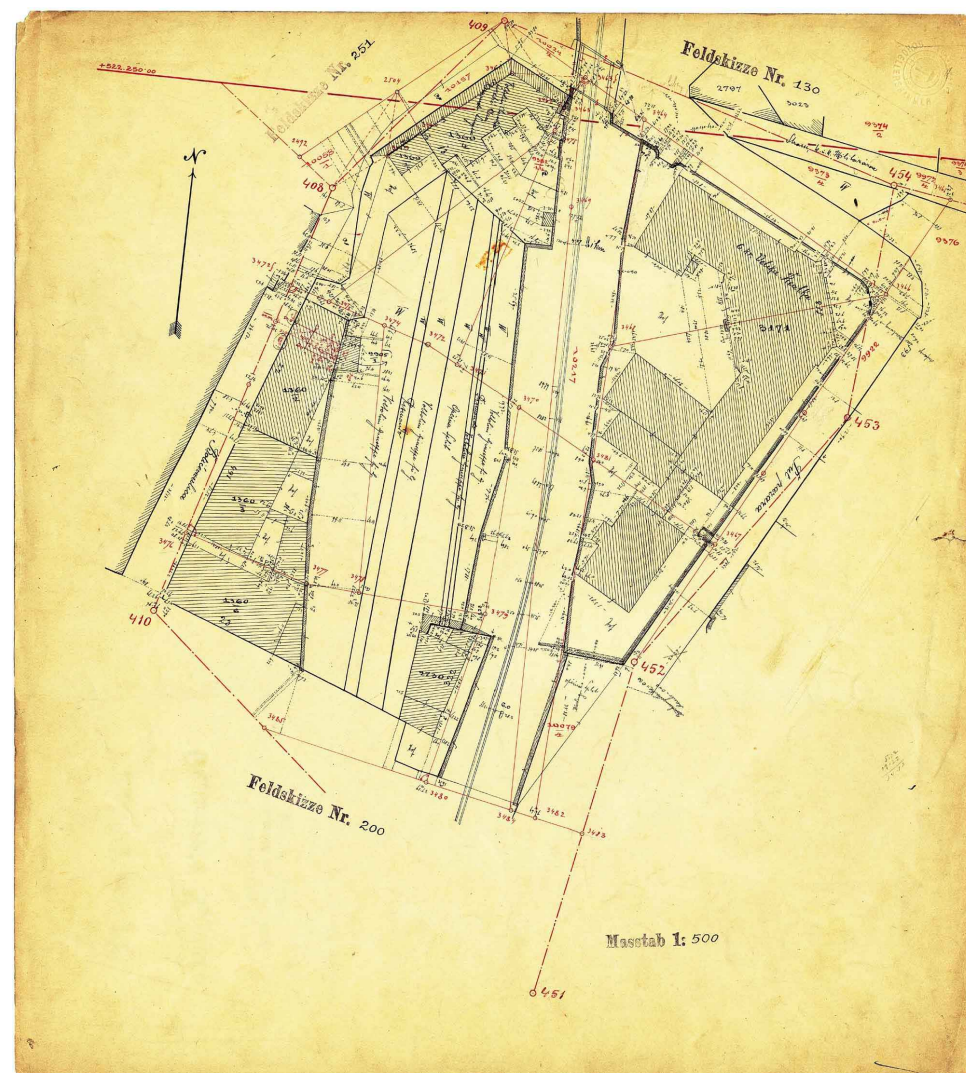
Plan Splita, Calergi 1675.

J. N. Bellin, Plan Splita iz 1771. Plan Splita, Gironci 1784.

Plan Splita iz 1819. godine

Feldskizze 198 Gemeinde, Spalato 1910.

Početak rušenja Bastiona Paparella bio je 1863. godine, kada je jedan njegov dio odrezan da bi se osposobila ulica prema Lučcu. Na bastionu je sagrađena velika kuća obitelji Paparella. Pri kopanju usjeka za željezničku prugu 1875. - 1877. srušen je dio bastiona. Najistaknutije rušenje bastiona Contarini uslijedilo je 1900. - 1904., da bi se 1908. - 1910. gradila nova Velika realka. Tada je uklonjen i mletački lav. Daljnja rušenja te degradacija nametnutom obližnjom novogradnjom zbivaju se 2012. - 2013., kada je grad odbio podizanje zgrade na tom položaju.

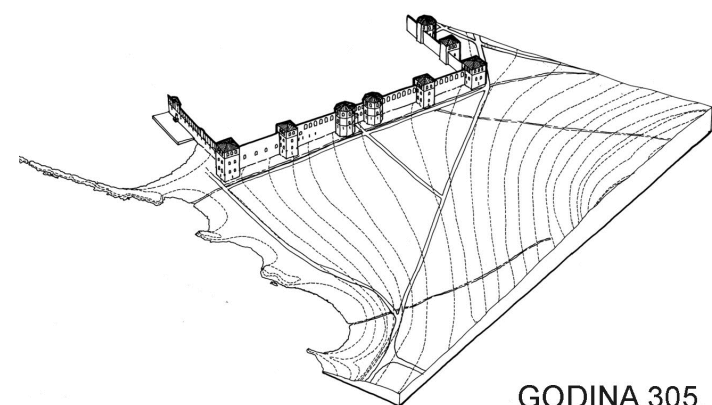
Usjek pruge početkom 20. stoljeća

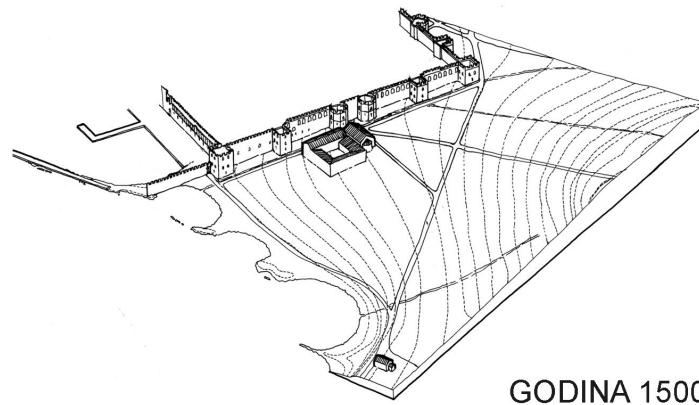
Kuća Paparella na bedemu Contarini u Splitu, poslije kuća Grisogono, srušena 1983. godine

¹ Utrve Splita, Duško Kečkemet, Split, 2020., str. 264, 265, 266

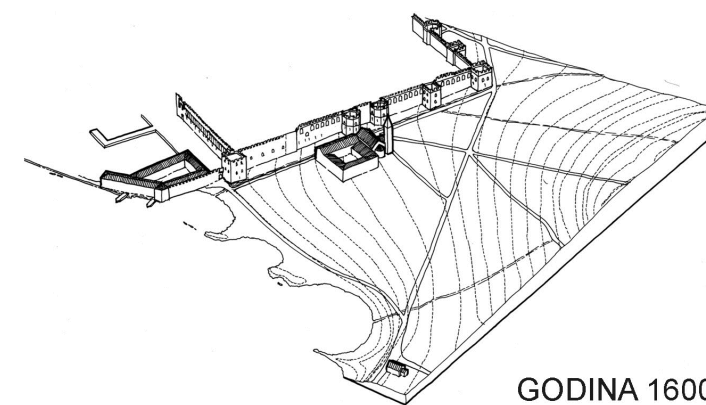
PROSTORNI RAZVOJ PODRUČJA ISTOČNO OD DIOKLECIJANOVE PALAČE

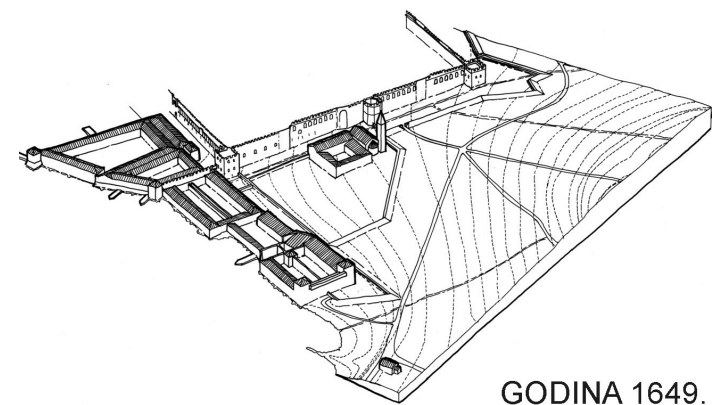
GODINA 305.

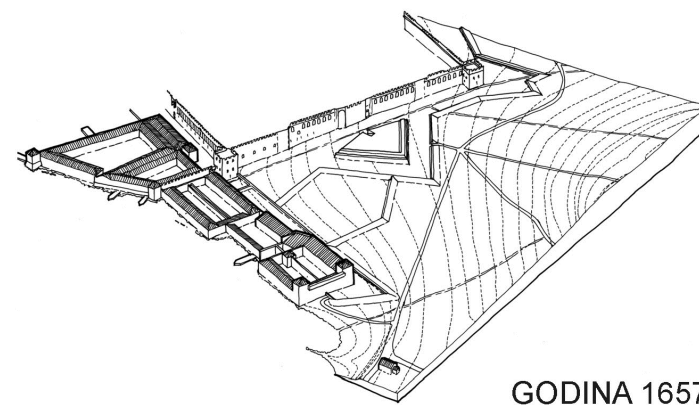
GODINA 1500.

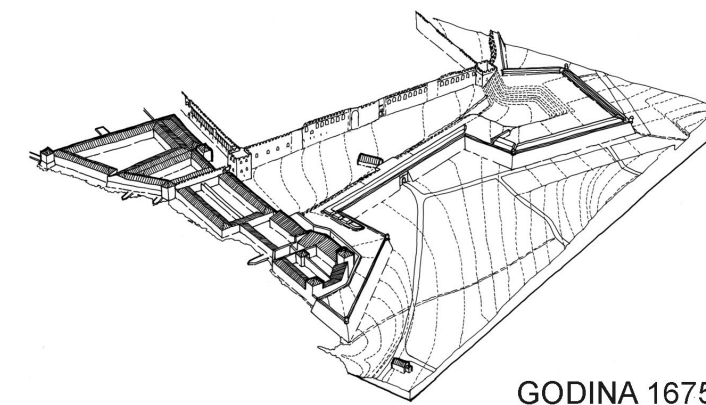
GODINA 1600.

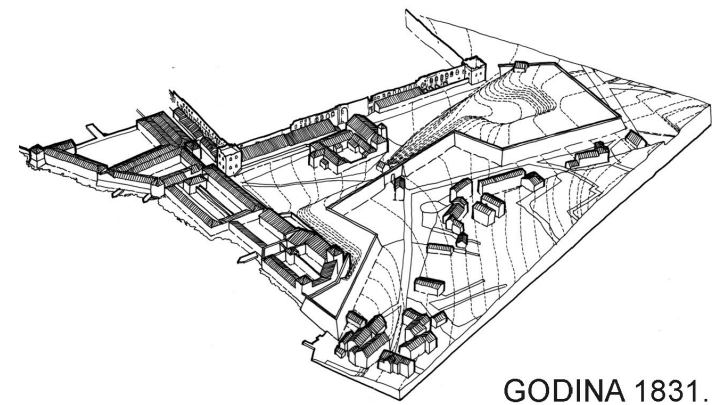
GODINA 1649.

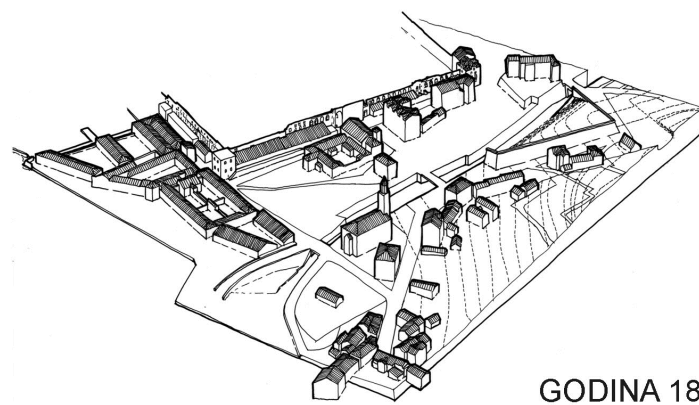
GODINA 1657.

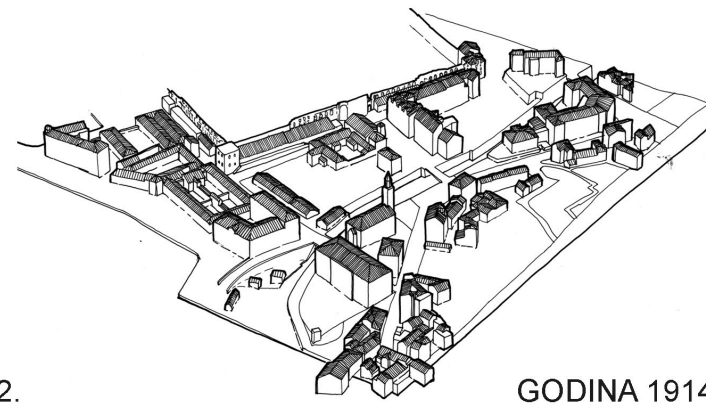
GODINA 1675.

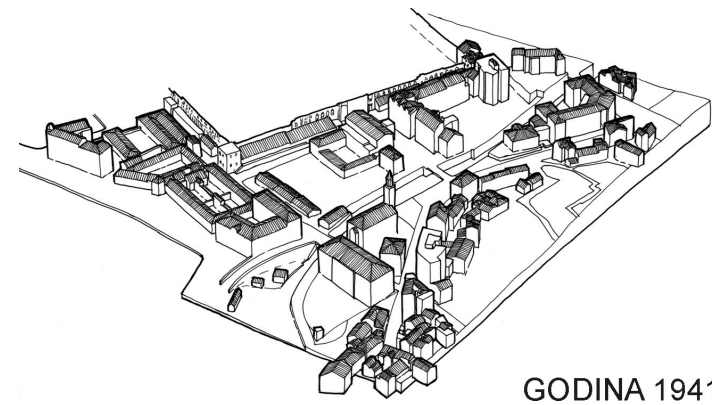
GODINA 1831.

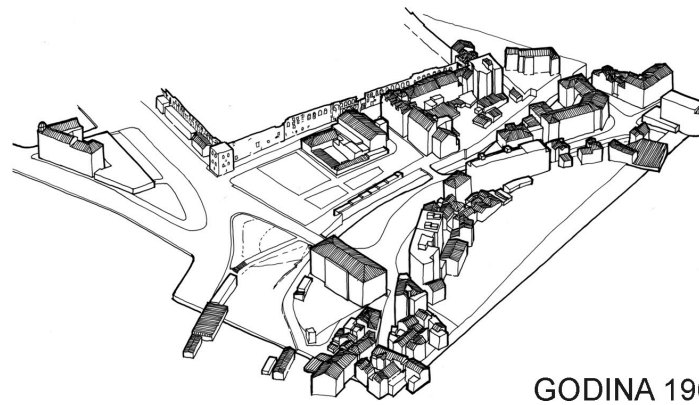
GODINA 1882.

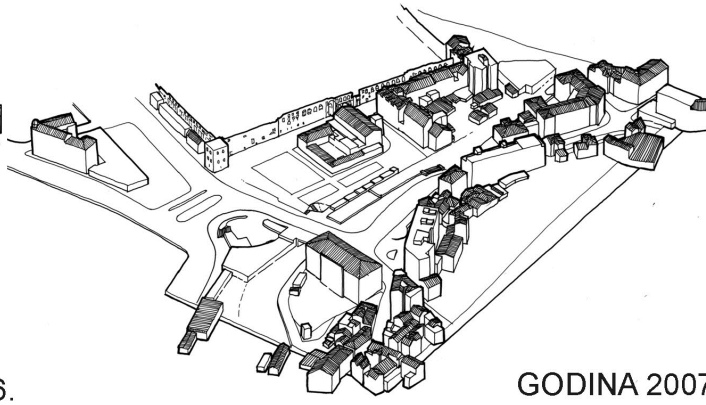
GODINA 1914.

GODINA 1941.

GODINA 1966.

GODINA 2007.

Ilustracija preuzeta iz Konzervatorskog elaborata za uređenje područja istočno od Dioklecijanove palače, omeđenog Zagrebačkom i Hrvojevom ulicom, usjekom pruge i Pazarom, Split, 2007., doc.dr.sc. Katja Marasović dipl.ing.arh., doc.dr.sc. Snježana Perojević dipl.ing.arh.

3

GENIUS LOCI

KUĆA KATALINIĆ

Trokatnica koja je nastala spajanjem i dogradnjom dvije ranije kuće sagrađene sredinom 19. stoljeća. Osim pročelja prizemne etaže koja je u kamenu pročelje je ožbukano i na njemu nema stilskih elemenata već su prozori uokvireni običnim kamenim pragovima. U dijelu prizemlja kuće Katalinić dugo je vremena bilo smješteno i jedno od spremišta neizloženih eksponata susjednog Arheološkog muzeja.

NOVA KUĆA VESANOVIĆ

Ostavljajući prolaz do sjevernog kućnog ulaza u staru kuću Vesanović, uz Put pazara (današnju Hrvojevu ulicu) 1896. godine izgrađena je nova kuća Vesanović, dvokatnica u neorenesansnom stilu, po projektu prof. Ante Bezića. Ta se novogradnja sa sjeverne strane prislonila na ranije podignutu trokatnicu braće Katalinić, bez da je izgradila vlastiti zabatni zid. Do 1948. godine dio prizemlja koristila je "Hrvatska knjižara". Ta će zgrada ponajprije biti zapamćena kao školska zgrada, i to najprije Više djevojačke učione, (kasnije Ženske građanske škole) u koju je 1896. godine bilo upisano čak 150 učenica. Nakon II. svjetskog rata u njoj su bile smještene neke druge škole, dok u njoj nije otvorena Viša ekonomska škola. Uz manje provedene adaptacije, ostao je neizveden izrađeni projekt S. Muljačića, koji je dogovorno s dekanatom škole i općinskom vlasti predviđao i zauzimanje čitavog prizemlja susjedne kuće Katalinić za smještaj dekanata VEŠ-e, a potkrovlje bi se pretvorilo u 1 metar uvučeno nadgrađe sa školskim sadržajima.

STARA KUĆA VESANOVIĆ (KASNIJE DUBRAVČIĆ)

Godine 1862. - 63. je na uglu Pazara i današnje Hrvojeve ulice, sagrađena kuća Giovannizio, koju je kasnije kupio splitski trgovac željeznom robom Juraj Vesanović. To je duga kamena dvokatnica položena u smjeru istok zapad sa dvostrešnim krovom i brojnim luminarima. Da je ta zanimljiva stambena zgrada bila namijenjena i trgovačkom poslovanju, vidi se iz prizemlja koje je imalo niski polukat s vlastitim otvorima, a takvo prizemlje s polukatom proteže se i na prigradeni istočni aneks, nadvišen prohodnom terasom s balustradom od betonskih stupića. Ta je kuća, poznata kao stara kuća Vesanović, kasnije je prodana obitelji Dubravčić.

„PENZIONI ZAVOD“ VLADIMIRA ŠUBICA

Peterokatna stambeno-poslovna zgrada. Sagrađena je 1932. – 34. godine na novoj uvučenoj regulacijskoj crti Hrvojeve ulice, na uglu neimenovane ulice prema istoku. Projektirao ju je Vladimir Šubica iz Ljubljane, Plečnikov učenik, a izvodilo ju je poduzeće braće Žagar, pod nadzorom ing.arh. Marijana Mušića. U prizemlju su otvori dućana, a završni otvor na sjevernom pročelju jest široki, interijerski zanimljivo riješen kolni prolaz do dvorišta, u kojem je i ulaz u stubište.

Niži dijelovi zgrade obloženi su segetskim kamenom, a gornji dijelovi ožbukani u svijetlom tonu. Prvi je kat (mezzanin) bez balkona, dok su naredna tri kata s dugačkim balkonima, a završna etaža (atika) nisko je potkrovlje s vrlo malenim otvorima. To je bila prva stambena zgrada u Splitu u koju je ugrađeno dizalo.

U razini I. kata na uglovima zgrade ugrađene su statue seljaka i seljanke, izrađene u segetskom kamenu u radionici Ante Jurjevića na Kruševića Gumnu, (na Dobrome), a po nacrtima kipara Dujma Penića iz Splita. Nad prizemnim otvorima izvedeni su kameni frizovi u obliku pletera.

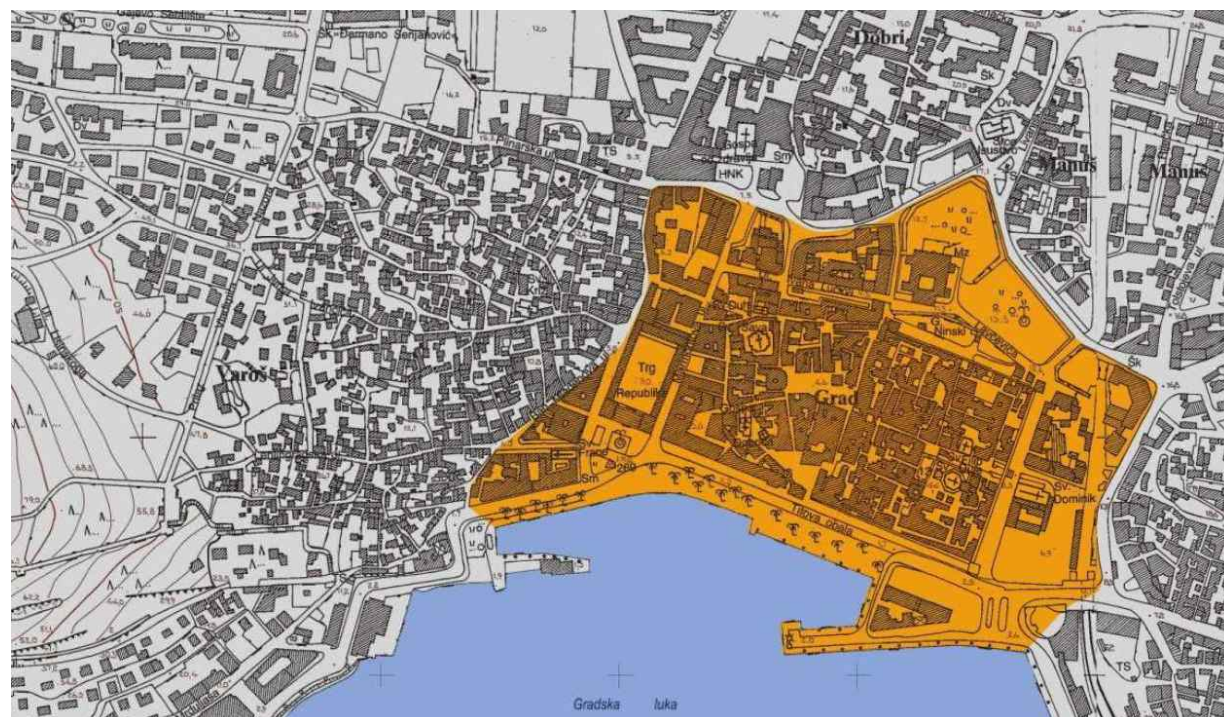
VELIKA REALKA

Velika realka, osnovana 1852. godine kao srednjoškolska institucija, gotovo šest desetljeća djelovala je u vrlo neuvjetnim prostorijama, zakupljenim i minimalno adaptiranim za školske potrebe, a u raznim privatnim i crkvenim zgradama. Osim toga, s vremenom se povećao broj njenih razreda i učenika. Godine 1898. godine je na prijedlog jedne komisije, narodnjačka splitska općina za lokaciju buduće zgrade nove realke, izabrala je "bedem Paparella" (kako se tada nazivao bastion Contarini) i stavila ga na raspolaganje školskoj upravi, odnosno resornom ministarstvu u Beču. Iz naredne 1899. godine postoji novinski podatak kako su već tri projekta velike realke bila vraćena projektantima, tj. odbijena. Međutim do početaka gradnje trebalo je pričekati još skoro jedno desetljeće.

KUĆA RISMONDO

Ta je stambeno-poslovna trokatnica građena 1925. - 26. godine, kao jedna od splitskih kuća oblikovanih pod utjecajem praške škole i lokalnih tradicijskih obilježja. Glavno, južno, pročelje zgrade koncipirano je potpuno simetrično, a u osi je prizemlja prolaz do dvorišta.

Prostor zaštićene urbane povijesne graditeljske cjeline Splita (zona A)

4 ZONA A

Smještena unutar povijesne jezgre Splita, lokacija je okružena Hrvojevom ulicom na zapadu, Zagrebačkom ulicom na sjeveru i istoku, te Ulicom Stari Pazar na jugu. Ovaj prostor nekada je bio bastion Contarini, dio polu-prstena mletačkih baroknih utvrda izgrađenih u 17. stoljeću kako bi se obranili od Turaka. Bastion se nalazi sjeveroistočno od Dioklecijanove palače i prvotno je bio povezan s bastionima Cornaro (sjeverno od Palače) i polu-bastionom Sv. Petra (na istočnom kraju današnje Rive). Cijeli obuhvat parcele nalazi se u zoni A.

Ideja je da se na lokaciji ne uvodi pristup vozilima uz urbanističko planiranje usmjereno na ljude i davanje prioriteta pješacima i biciklistima. Na planetu definiranom urbanizacijom i brigom za okoliš, gradovi bez automobila diljem svijeta dobivaju na snazi kao rješenje za borbu protiv onečišćenja. Ovo također ima za cilj osposobiti grad za budućnost, vraćajući ulice u javne prostore koji služe za dobrobit i udobnost njegovih stanovnika, a ne za automobile.

5

REFERENTNI PRIMJERI

Ljetna pozornica Kastav / Nenad Fabijanić

New Gallery and Casemates / Bevk Perović arhitekti

Ugostiteljska škola Medina Sidonia / Sol89

Uredi u Zamori / Alberto Campo Baeza

TRAJANJE U VREMENU

Napušteni plato kastavske Crekvine sažima u sebi nultu točku mogućeg i minulog - Ruskinovu romantičnu ruševinu i njenu neispunjenu težnju. Hram, spoznan imanentnim ritualima arhitektonskog reda i hijerarhije, autonoman svojoj okolici, iznova generira svoje izvorište i locus na kojemu je sazdan. Razarajuća iskrenost nepatvorenih zidina kojima je vrijeme oduzelo mogućnost skrivanja iza naslaga poviješću odobrenih ornamenata, plastike, kolora i vitraja prerasta svoju veličinu. Prirodno ili artificijelno, kamen izrastao iz kamena i tako unedogled. Ruševina, neshvatljivo golema, krije svoje zauvijek zaboravljene arhitekta - graditelje, među ljudima ili bogovima.

Današnjem prolazniku naoko se čini da je bliža samoj prirodi nego Kući.

Urušeni simboli, rastavljeni elementi reda snažniji od svojeg ispunjenog ideala, upućuju na vlastitu povijest čiji se stvarni datum još uvijek gubi u legendama, neumornim težnjama za istinom. Inverzija vanjskog i unutarnjeg - lica i naličja - artikulira i nudi novo iskustvo prostora. Praznina (i slutnja) platoa čine ogoljenom oltarnu apsidu, gotovo jedinu preostalu sekvencu kastavske Crekvine.

Konflikt naizgled suprotstavljenih tema zatečenog sakralnog locusa i budućeg programa gradske scene jedinstvo nalazi upravo u činu ceremonije. Ritualna kretnja i očvrtnuta navika, revolucionarni medij misli, jezika i prostora. Sinteza i međusobni slijed Kuće i programa. Mnogostruke igre prostornog nizanja, simetrije, cezura i kadrova, ritmična harmonija kronologije i neslućenih odstupanja. Ceremonija određuje postojanje Kuće, i obrnuto. Konflikt naizgled suprotstavljenih tema zatečenog sakralnog locusa i budućeg programa gradske scene jedinstvo nalazi upravo u činu ceremonije. Ritualna kretnja i očvrtnuta navika, revolucionarni medij misli, jezika i prostora. Sinteza i međusobni slijed Kuće i programa. Mnogostruke igre prostornog nizanja, simetrije, cezura i kadrova, ritmična harmonija kronologije i neslućenih odstupanja. Ceremonija određuje postojanje Kuće, i obrnuto. U toj neprestanoj vrtnji izmiče pitanje: što je bilo prije, i što dolazi naposljetku? Matrica zatečenog preklapa se s ambicijama budućeg. Program evocira izgubljeni ritual.

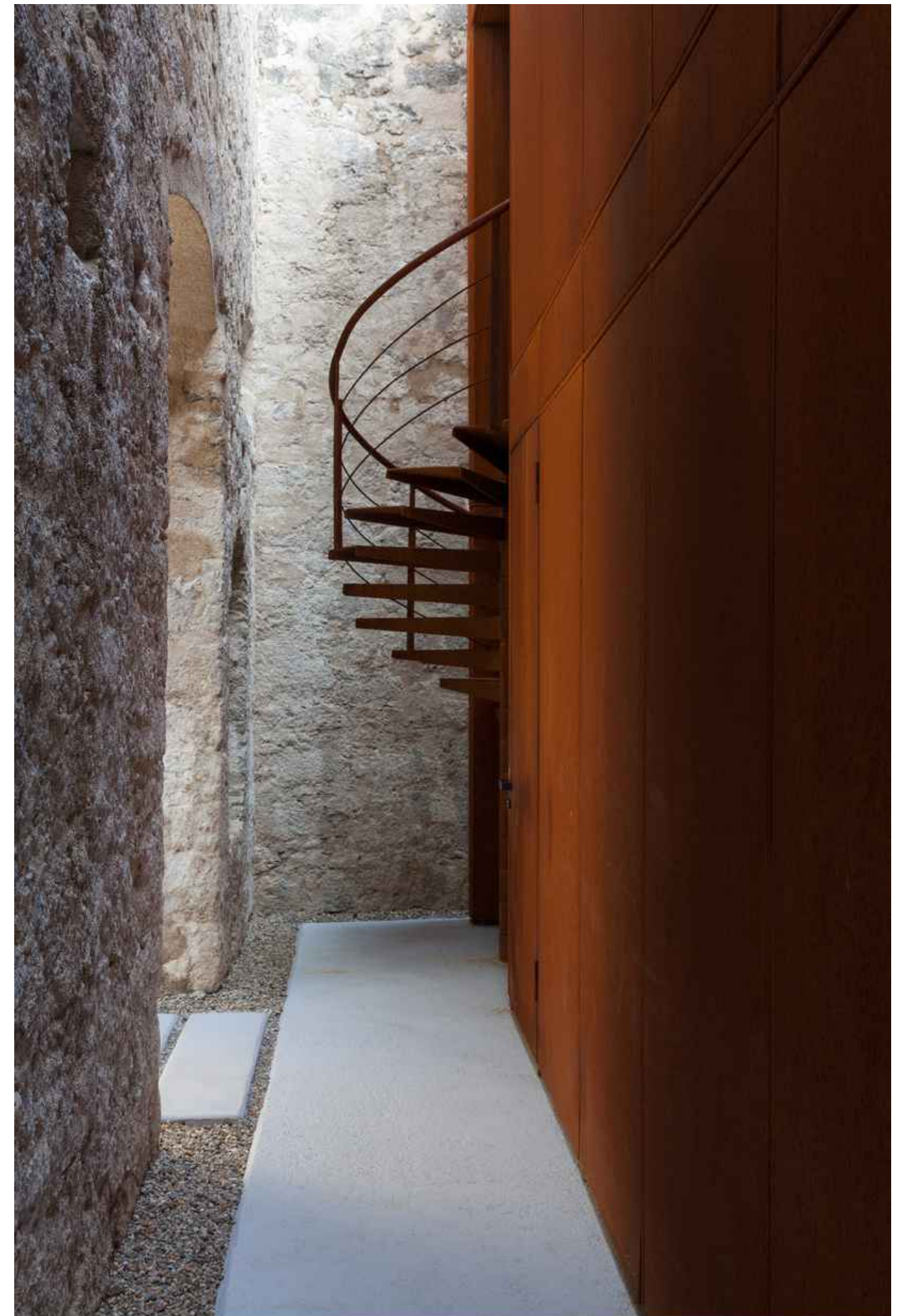
Prepoznatljiv arhitektonski nerv i godinama stečena iskustva Nenad Fabianić smješta u kontekst prostora i vremena da bi se od njega naposljetku distancirao. Suptilnošću osigurava odmak i od moguće autorske ekspresije koja veliča ime nad postupkom, fizičko nad transcendentalnim, a ambiciju nad logikom. Čitanjem zatečenih slojeva, konverzijom arhitektonske misli i jezika u sadašnji trenutak stvara akontekstualno i univerzalno, elementarno. Kortenska ovinica te geometrijske praforme tumači uspostavljeni kontrast nove i postojeće Kuće. Elementarnost volumena i materijala dopušta beskonačnu smjenu vremena i stilova. Nijema vanjština i pažljivo oblikovan interijer potvrđuju dosljednost arhitektova habitusa. Uzajamnost fragmenata i totala, kolažirane misli translaticirane u sadašnji trenutak oblikuju kadar - prolaz, zaustavljanje i uspon. Doživljaj je korištenje, pretvaranje prostora u mjesto. Materijalizirani događaj u prostoru i vremenu, s vremenom. Dovođenje zatečenog tkiva ili njegova razgradnja. Dvoetažna prostorna kapsula jedina je dosad izvedena sekvenca planiranog Fabijanićeva projekta. Jednom dovršena misao prepustena je materijalizaciji i slučaju bez potvrde i jamstva, tek s nadom vlastita utjelovljenja. Faznost gradnje djeluje kao destrukcija primarnog. Izdvojeni fragment sakristijske insule preuzima ulogu cjeline, akumulira svrhu, negira raskorak. Upućuje na arhitekturu kao konačno mjesto. Prošlost je uvijek iskrenija verzija budućnosti. Masivne krhotine Kuće nalik su mudracima koji vjekovima znaju bolje i više, a njihova šutnja djeluje na nas poput prijekora ili izazova. Jezikom razumljivim samo rijetkima, kazuju svoj monolog o prolaznosti. Svaka misao započeto je traganje za svrhom, krajnjim užitkom koji se nameće poput potrebe. Točka truljenja samo je naznaka novog i budućeg, istodobnost života i smrti.

Misao arhitekture prati navedeni slijed. Postaju li stvarnijima koncepti koji nikad nisu doživeli svoj materijalizirani komplement, u kojima napetost realnog i idealnog prostora ostaje zauvijek prisutna?

Fizičko djeluje poput demistifikacije misli, ili iskrenijeg početka nove. Definirana vlastitim propitivanjem, arhitektura je uvijek izraz nedostatka, manjka, nezavršenosti.² Tome usprkos, u vorteksu sadašnjeg trenutka posežemo uvijek za istinitim i konačnim, finalnim. Sve ostalo čini se poput zlokobne prijetnje, tjeskobe i vječnog košmara.³

² Bernard Tschumi, Arhitektura i disjunkcija, AGM, Zagreb, 2004., str. 42

³ Ivana Krmpotić, Oris 118, Zagreb, 2019., str. 39, 40, 41, 42, 43, 45

OTKRIVANJE SUPSTANCIJE

Ako promatramo veći broj primjera restauracija spomenika danas, često vidimo kako su prijelazi između originala i izgrađenih dodataka zamagljeni, s vanjskim slojem koji zamrzava suprotstavljanje starog i novog, što ponekad može pobuditi asocijacije na plastičnu kirurgiju. Projekt Bevk Perović arhitekata potpuno se distancira od ovakve prakse. Njihova strategija nastavljanja gradnje fokusirano je usmjerena na lokalni kontekst, koji postaje važnom referentnom točkom u procesu projektiranja. Posljedično, njihov projekt također utječe na prostorne, društvene i političke strukture, sa svim područjima koja uključuju trenja i otpore putem kojih projekt i razvija posebne karakteristike.

Ovdje se ne radi o izoliranoj zgradi koja zauzima novi prostor, već o kontekstu koji se ne može odvojiti od okolice, a kamoli rekreirati tako da se zadrže sve njegove kvalitete.

Projektom obnove kazamata Bevk Perović arhitekti nisu samo stvorili izvanredan muzejski prostor već, u isto vrijeme, elegantno pokazali kako se uspješno može ostvariti supostojanje izgrađene prošlosti i sadašnjosti.⁴

⁴ András Pálffy, Oris 118, Zagreb, 2019., str. 54

POŠTOVANJE PREMA ZATEČENOM

Graditi u prazninama povijesnog grada znači uklopiti se u njih, pronaći prostor u otvorima i poroznim područjima koja su se oblikovala tijekom vremena. Arhitektura starog klaoničkog kompleksa Medina Sidonia iz 19. stoljeća sastoji se od gustog niza zidova, dvorišta, kamena, vapnenca i stupova koji potječu, prema nekim povjesničarima, iz feničanskog hrama Herkula-Melqarta. Nasuprot tome, simetrični prostor ostao je prazan tijekom dva stoljeća, nekadašnjeg prostora gdje su držane stoke prije klanja. Ta praznina odražava klaonicu sama po sebi, koja se sastoji od tri krila oko dvorišta. Intervencija okuplja taj prostor pod novim krovom, čisteći i konsolidirajući kompleks dok uspostavlja vezu s karakterom Medine Sidonije.⁵

⁵ AV, Monografias Monographs, 2012., str. 80-85

PRAZNINA U TKIVU

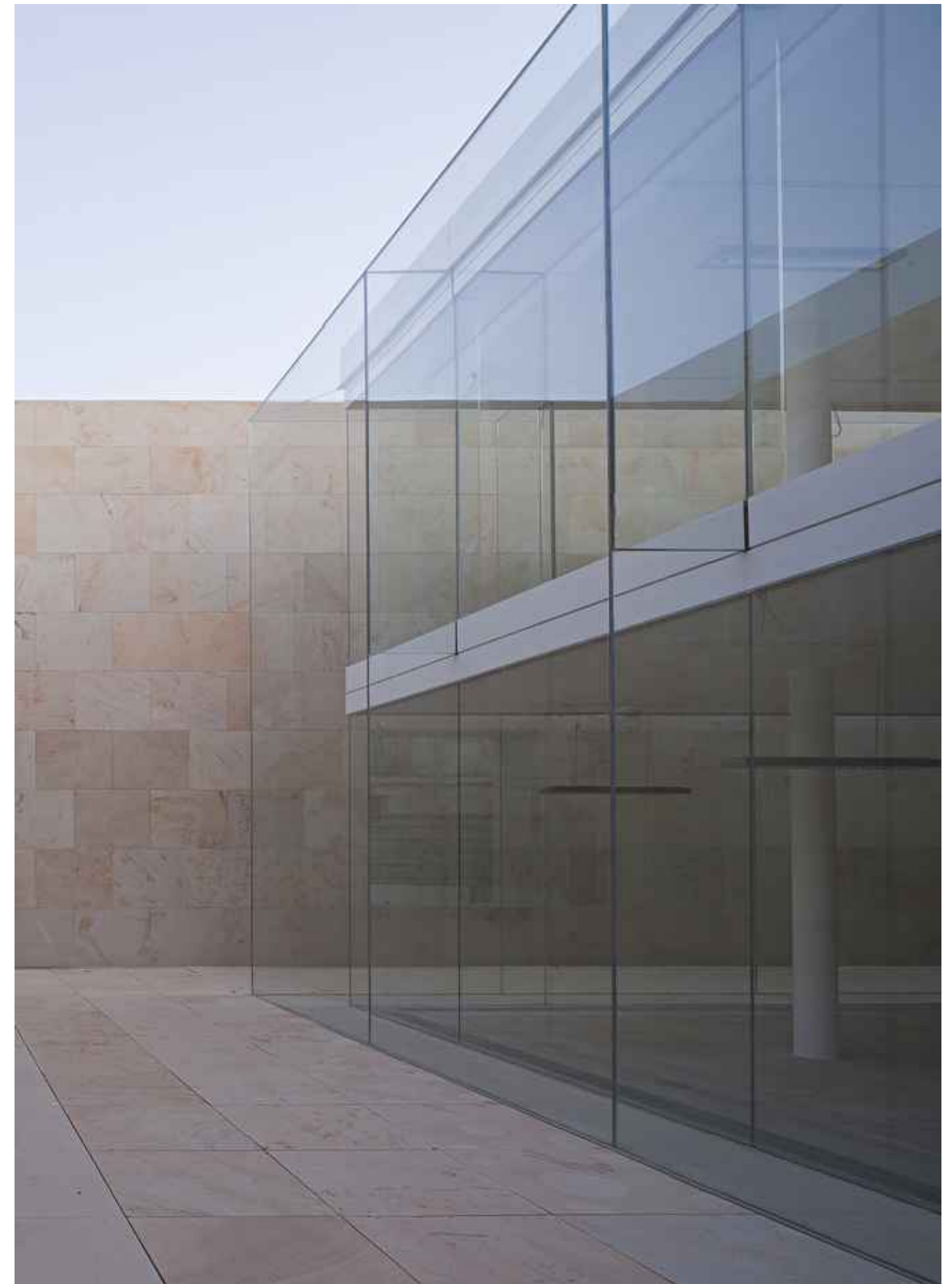
Campo Baeza, rođen u Valladolidu, Španjolska, 1946. godine, diplomirao je arhitekturu 1971. u kontekstu označenom diktaturom Francisca Franca. Unatoč tomu, uspio je afirmirati neovisnost u svojim dizajnama od početka, težnjom prema jednostavnim, čistim oblicima koji se oslanjaju na povijest arhitekture kao izvor za prilagodbu i obnovu.

Izuzetno čiste linije njegovih projekata čine ih ozbiljnima u svojim volumetrijskim proporcijama i u izmjeni između tijela i praznina. Zatvaranje zgrada prema vani ide ruku pod ruku s otvaranjem zidova kako bi se stvorila dvorišta i unutarnja dvorišta čiji je arhetip povezan s tradicionalnom mediteranskom arhitekturom.

Njegovi rani radovi poput gradske vijećnice (1980) u Feneu, Španjolska, i centara za dnevnu skrb u Onilu i Aspeu (1982) pokazuju naklonost prema Corbusierovim "bijelim katedralama", gdje je matrica rasporeda vidljiva i u planu i u elevaciji. Kasniji radovi poput kuće Gaspar (1992) u Cádiz u pokazuju sve veću stilsku autonomiju. Ovdje, kvadratni plan postaje hortus conclusus s zatvorenim vanjskim zidovima. Samo središnji dio dvorišta ima krov, stvarajući kuću. Sve je bijelo, sve je simetrično, a nebo tvori savršen kontrapunkt horizontalnoj plohi kamenog popločavanja.

Introvertirana dvorišta Campo Baeze redovna su tema kako u njegovim kućama tako i u javnim zgradama, kako Alessandro Lanzetta piše u knjizi "Opaco Mediterraneo" objavljenoj 2016. godine, "U njegovom radu, reference na vernakular prolaze kroz proces oduzimanja, u modusu Mies-ova 'manje je više', pretvarajući ih u puristički i apstraktni vizualni jezik, gdje kontrola dva apsolutna, vječna elementa - svjetlosti i gravitacije - dominira." ⁶

⁶ Emanuele Piccardo, domus

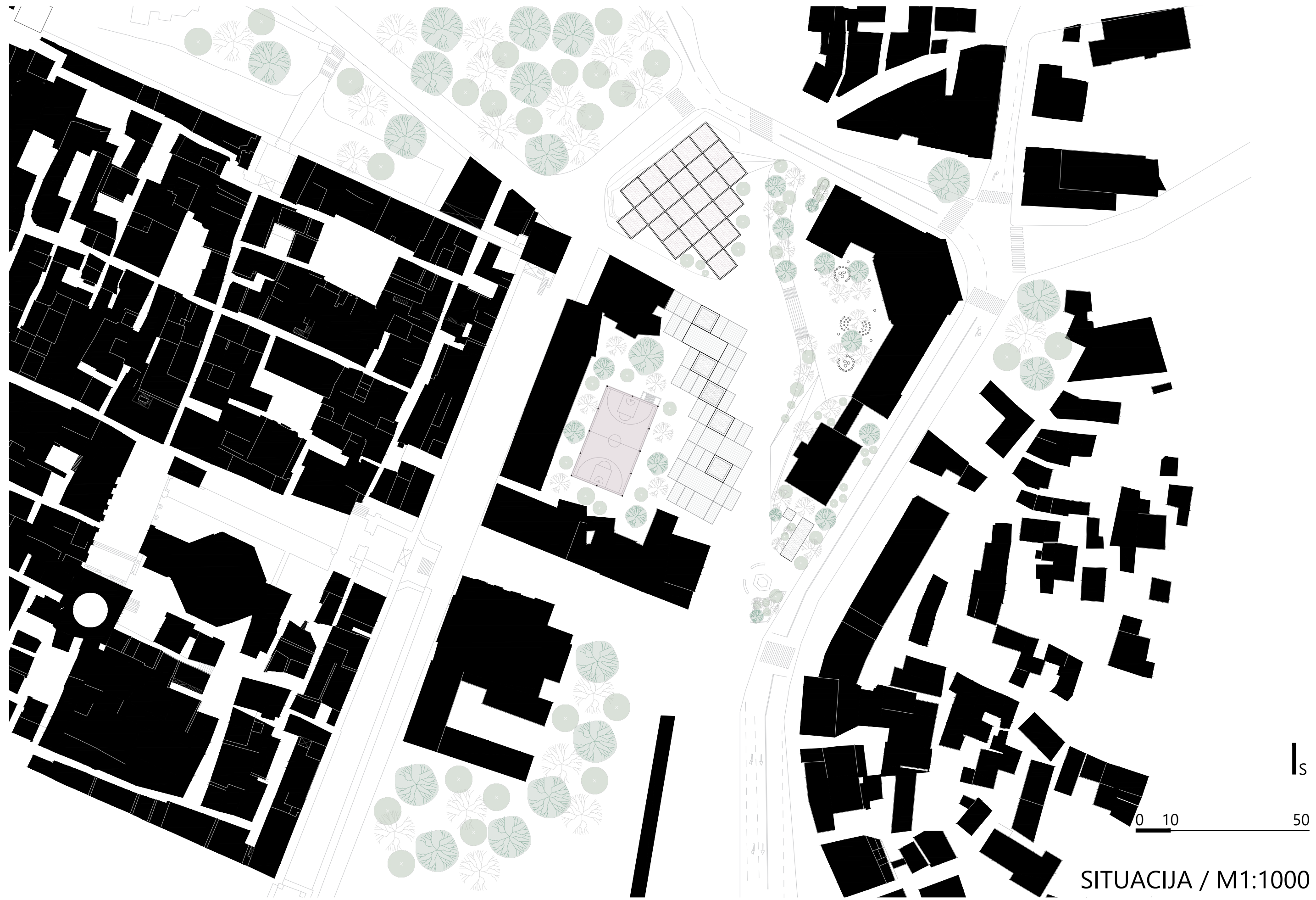
6 ZAKLJUČAK

Specifičnost same lokacije, njena delikatnost i povijesni razvoj, zahtjeva cjelokupno sagledavanje pilikom projektiranja novih sadržaja. To je prostor gdje se sudaraju različite struje korisnika. Učenici, profesori umjetnici, sportaši, slučajni prolaznici, ali i sami stanovnici gradske jezgre. Kako pomiriti sve te različite skupine korisnika?

Javni prostor između V. gimnazije i bedema postat će jedna od najbitnijih osi centra grada Splita. Postojeća infrastruktura koja se nalazi na lokaciji omogućava da se da se sve javne površine u potpunosti podrede pješaku. Otvaranjem pristupa metro stanicama imalo bi utjecaja na puno šire područje od same lokacije. Postojeći metro sustav koji nažalost još uvijek nije u funkciji, golem je infrastrukturni potencijal za rješavanje zagušenog prometog sustava koji je jedan od najvećih problema u današnjem funkcioniranju grada. Galerija umjetnina unutar bedema Cornaro opaska je da se Split danas umjetnošću mora suprostaviti napadaču. Blizina dvaju bedema i njihova sadržajna povezivost u umjetničkom smjeru daje snažan "umjetnički štit" palači. Dovođenje novih stanara i sadržaja na njenom rubu može revitalizirati jezgru grada. Raznovrsnost sadržaja i nužni infrastrukturni zahvati zasigurno će dići kvalitetu života svih stanovnika grada Splita.

IZVORI

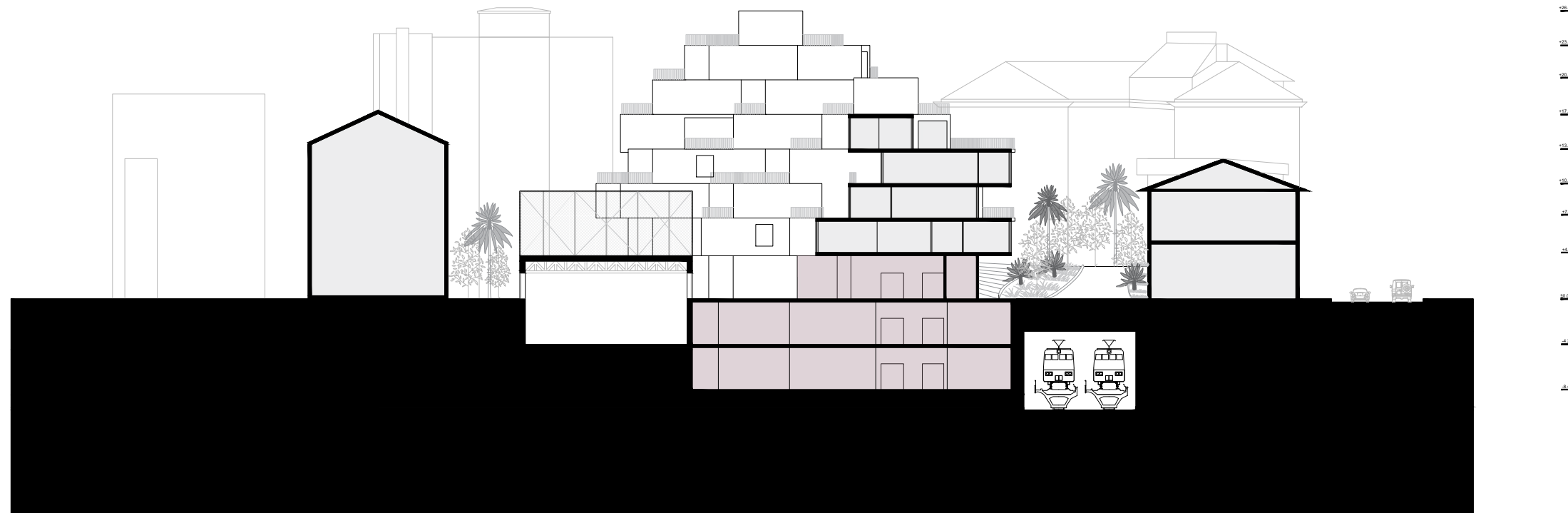
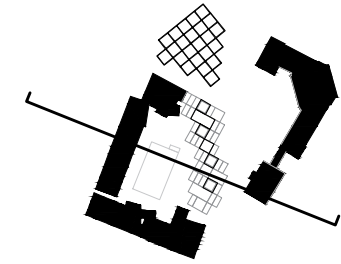
- ¹ Utvrde Splita, Duško Kečkemet, Split, 2020., str. 264, 265, 266
- ² Bernard Tschumi, Arhitektura i disjunkcija, AGM, Zagreb, 2004., str. 42
- ³ Ivana Krmpotić, Oris 118, Zagreb, 2019., str. 39, 40, 41, 42, 43, 45
- ⁴ András Pálffy, Oris 118, Zagreb, 2019., str. 54
- ⁵ AV, Monografias Monographs, 2012., str. 80-85
- ⁶ Emanuele Piccardo, domus
- ⁷ Konzervatorski elaborat za uređenje područja istočno od Dioklecijanove palače, omeđenog Zagrebačkom i Hrvojevom ulicom, usjekom pruge i Pazarom, Split, 2007., doc.dr.sc. Katja Marasović dipl.ing.arh., doc.dr.sc. Snježana Perojević dipl.ing.arh.
- ⁸ www.journal.hr
- ⁹ split.hr
- ¹⁰ www.archdaily.com
- ¹¹ discerningcyclist.com
- ¹² Natječaj Sklop zgrada Contarini, 2008., d-a-s.hr

SITUACIJA / M1:1000

0 5 25
 S
 SITUACIJA / M1:500

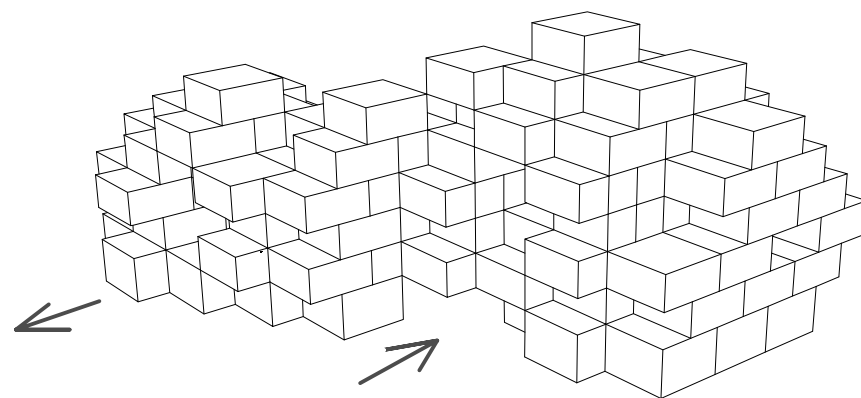

0 5 25

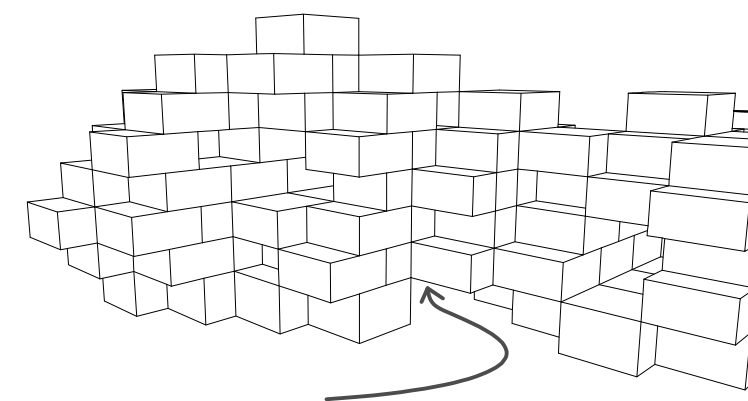
URBANISTIČKI PRESJEK / M1:500

kaskadno supuštanje radi povezivanja vijenca postojećih građevina
oduzimanje kubusa radi maksimalne iskoristivosti krovnih ploha i bolje orijentacije stambenih ploha

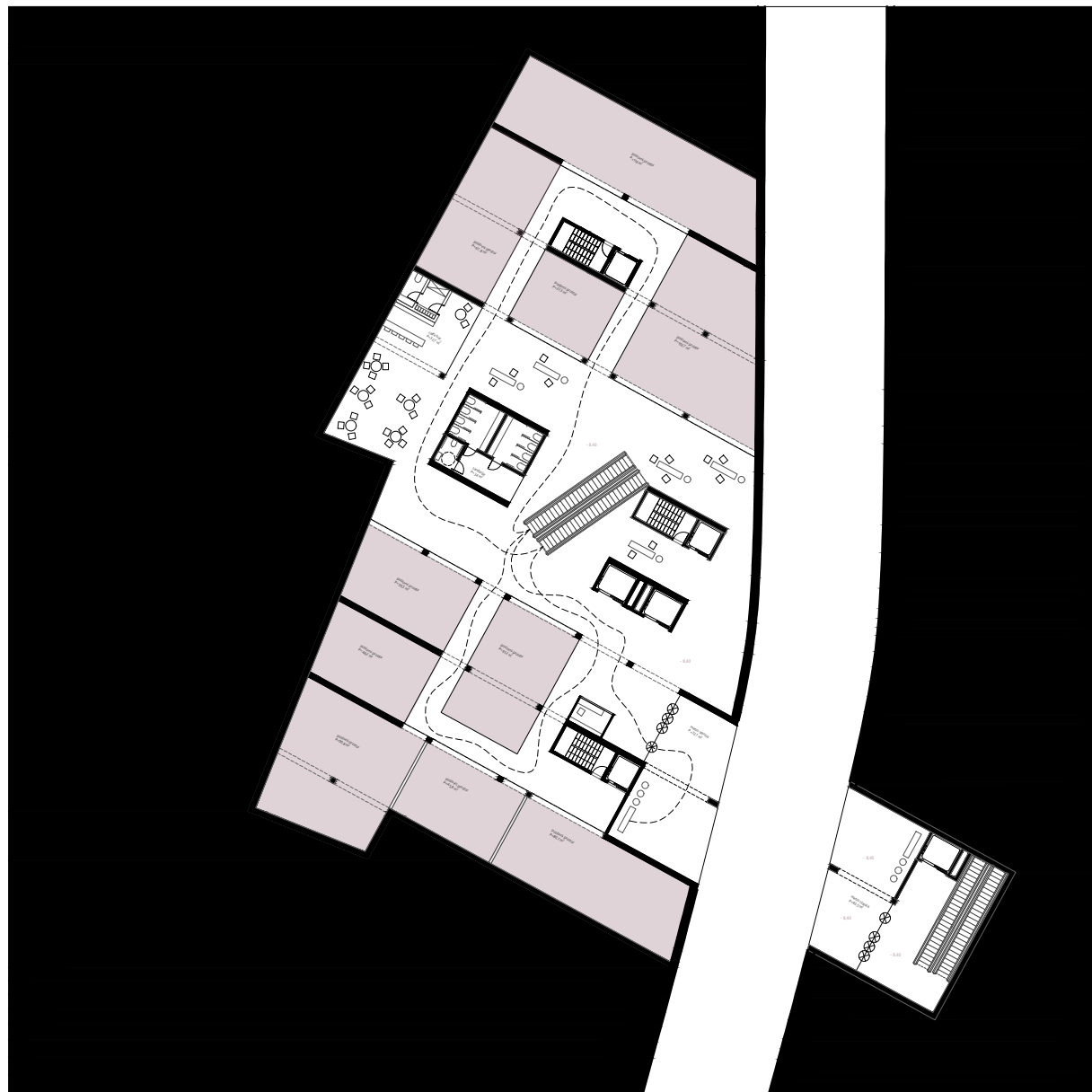

IZVLAČENJE / UVLAČENJE KUBUSA

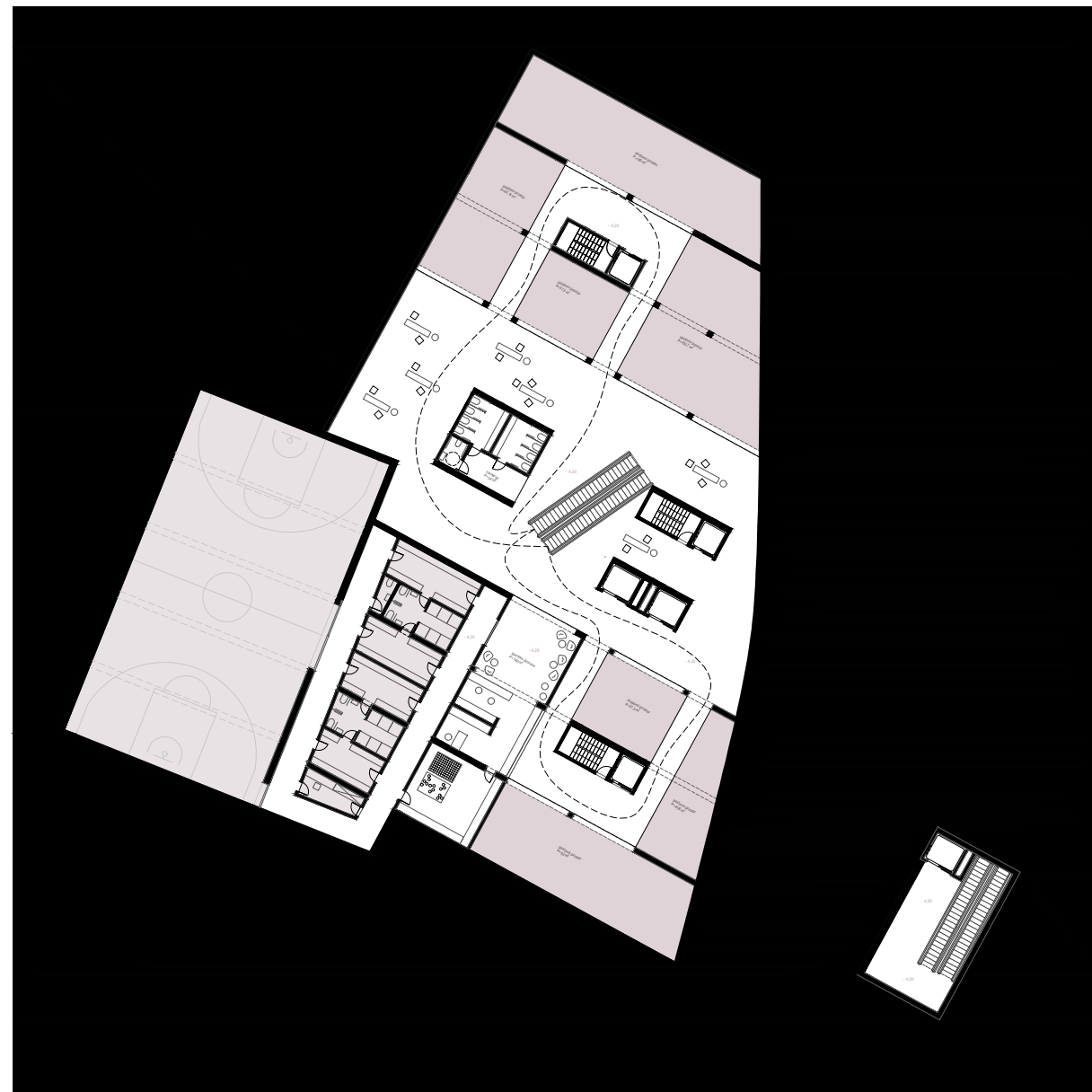

PROPUŠTANJE

KONCEPT

-2

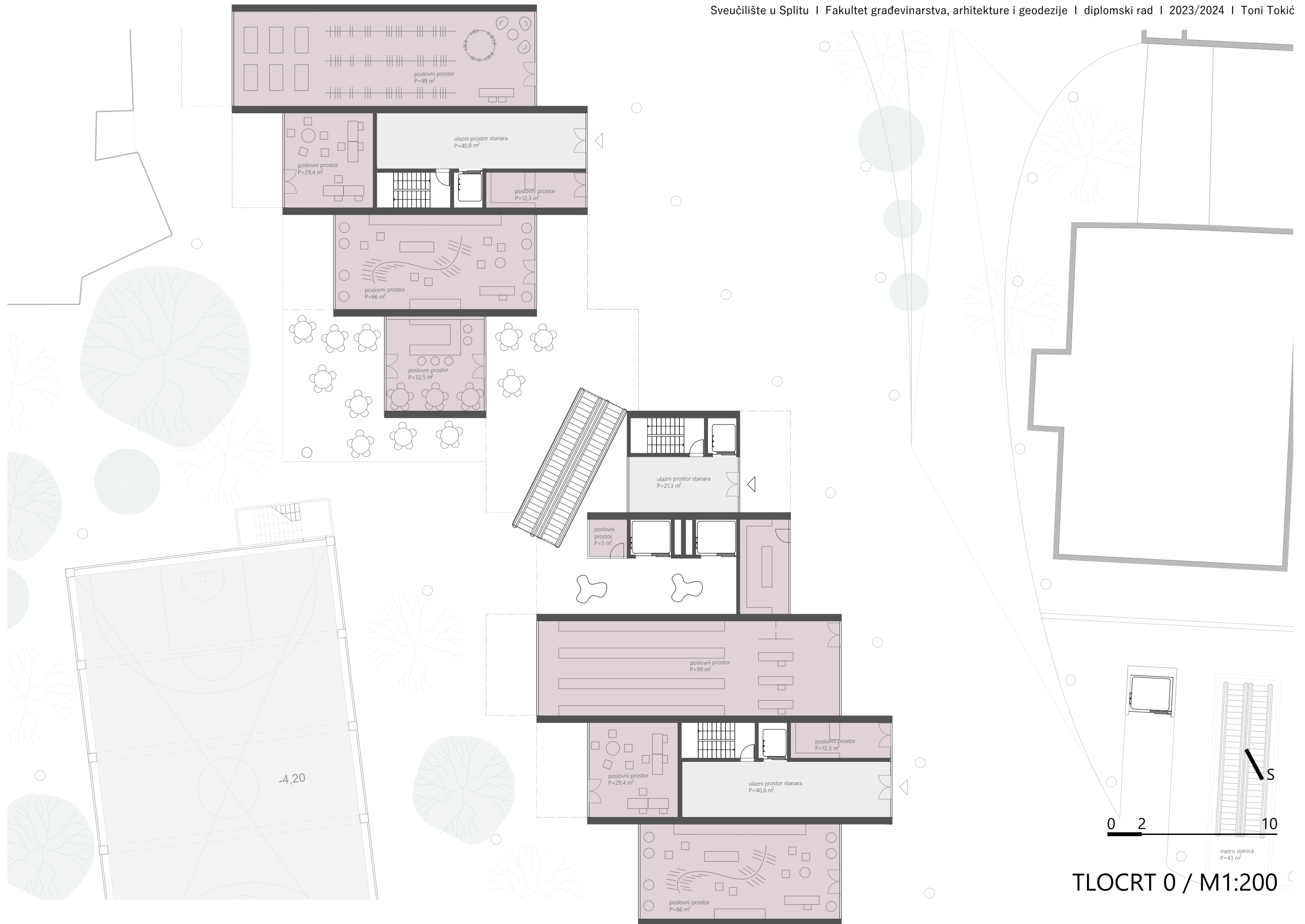

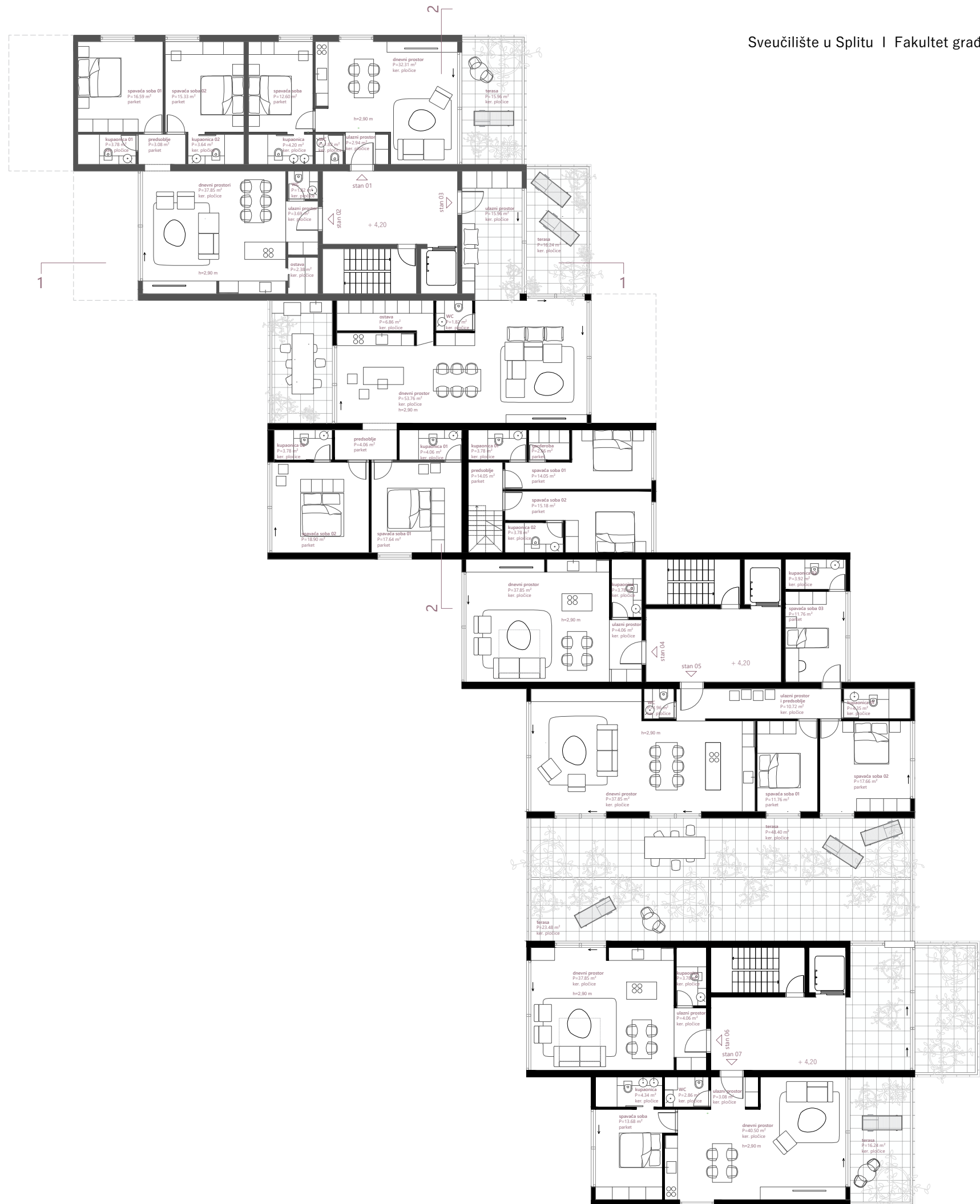
-1

0 5 25

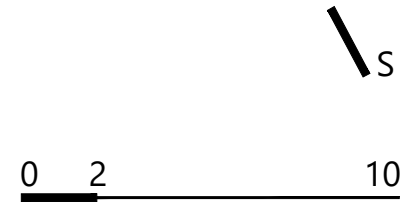
1s

TLOCRT -2 / TLOCRT -1 / M1:500

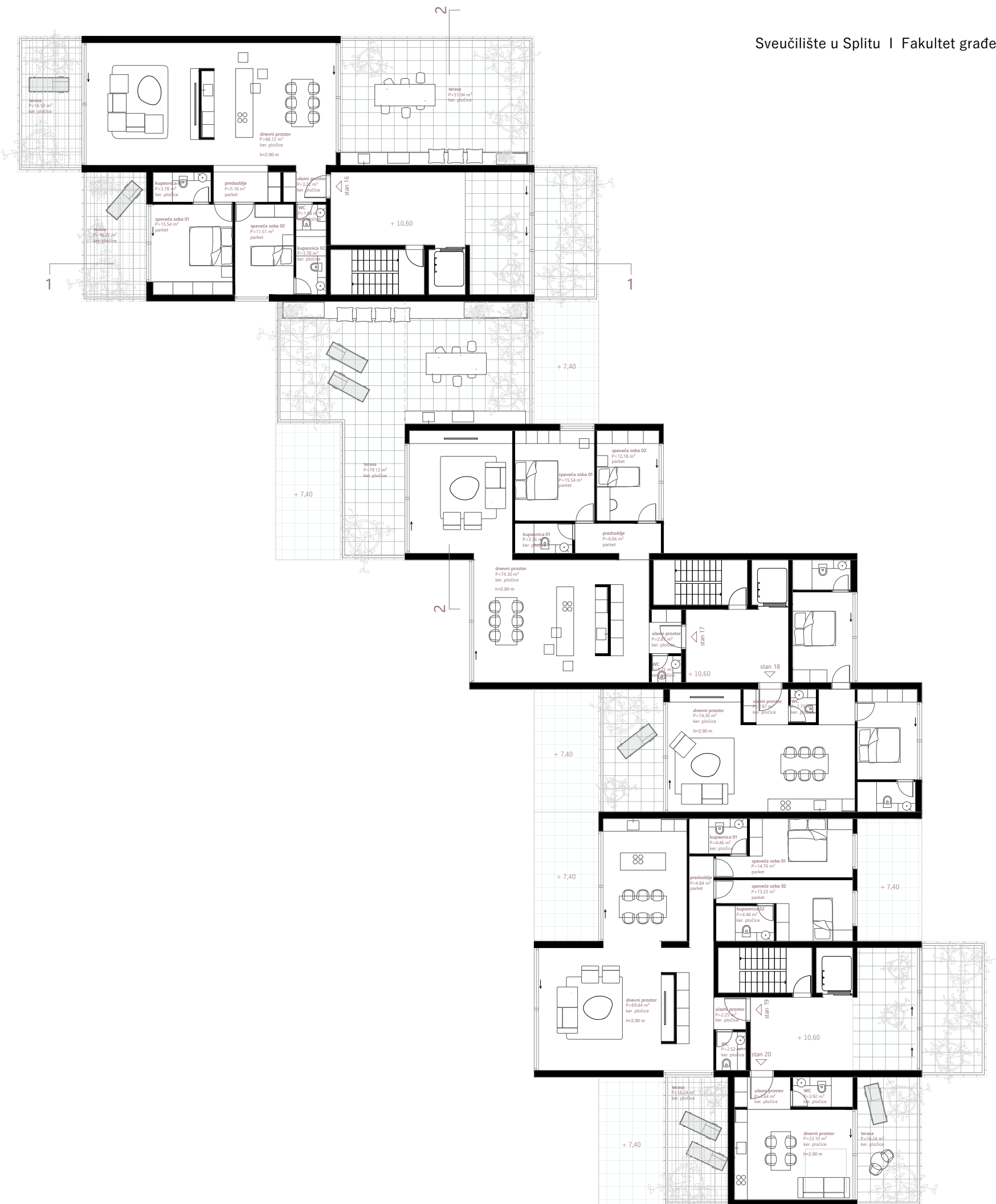

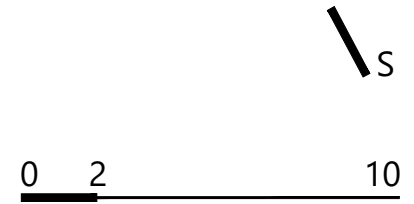
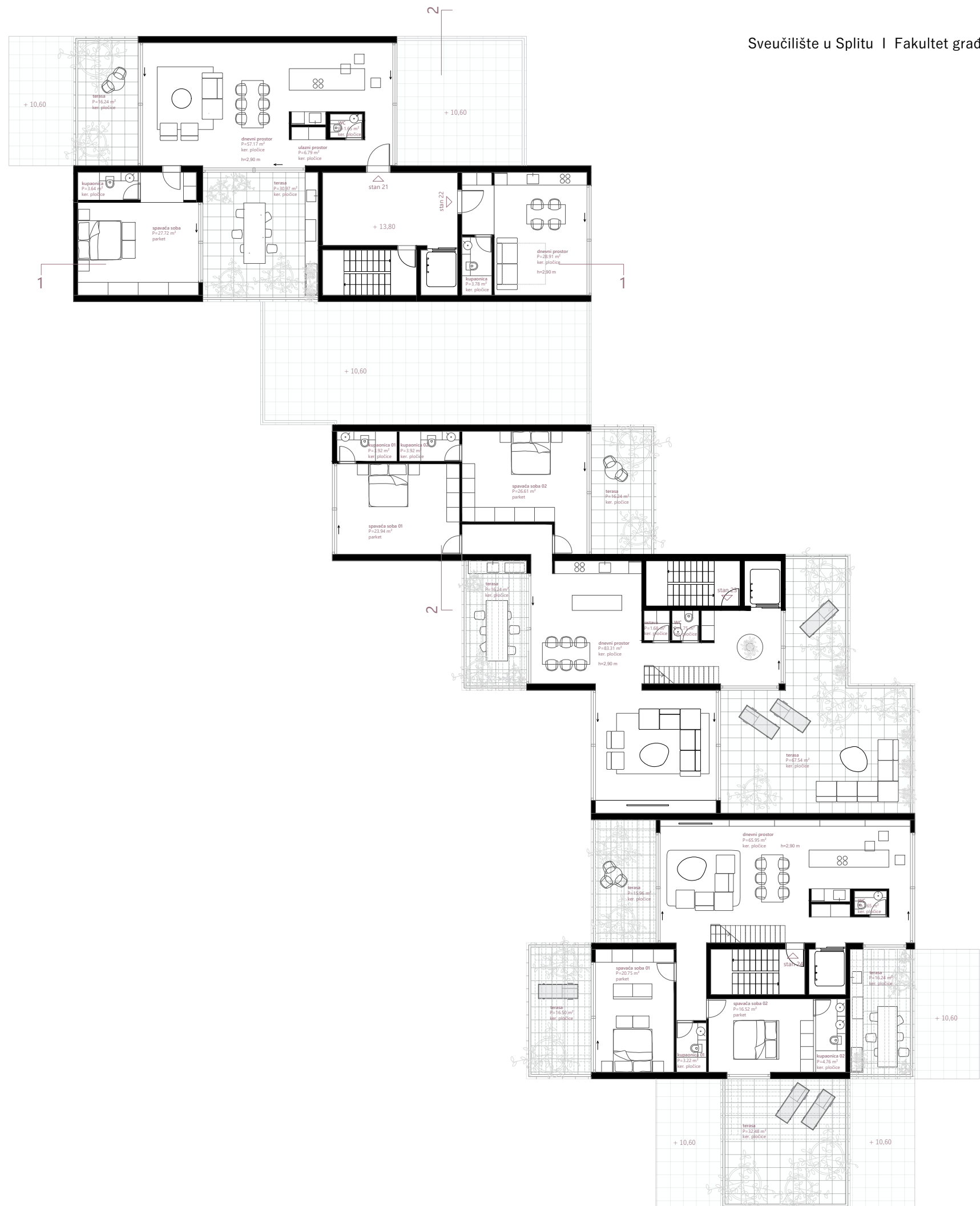
TLOCRT 1 / M1:200

TLOCRT 2 / M1:200

TLOCRT 3 / M1:200

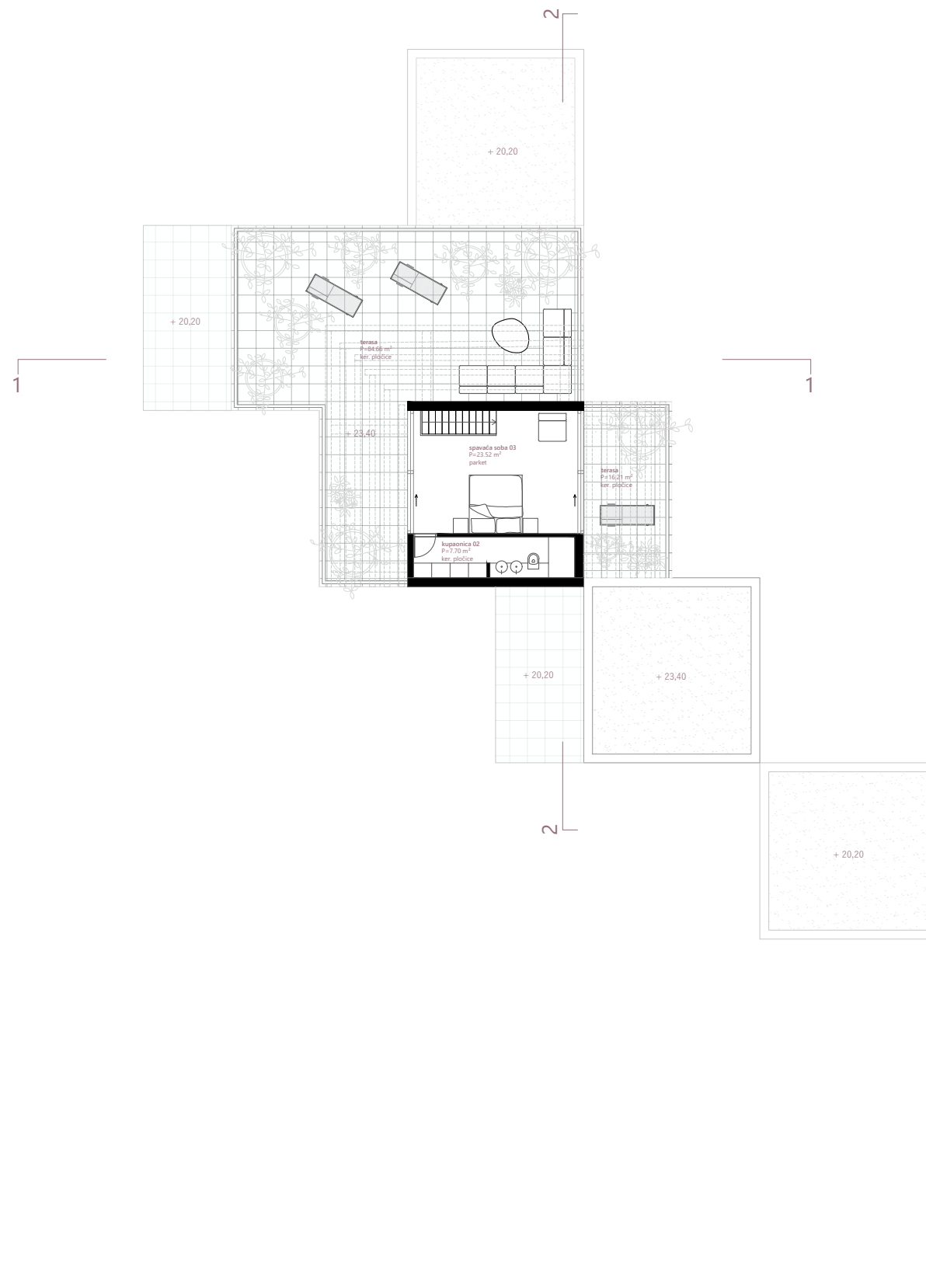
TLOCRT 4 / M1:200

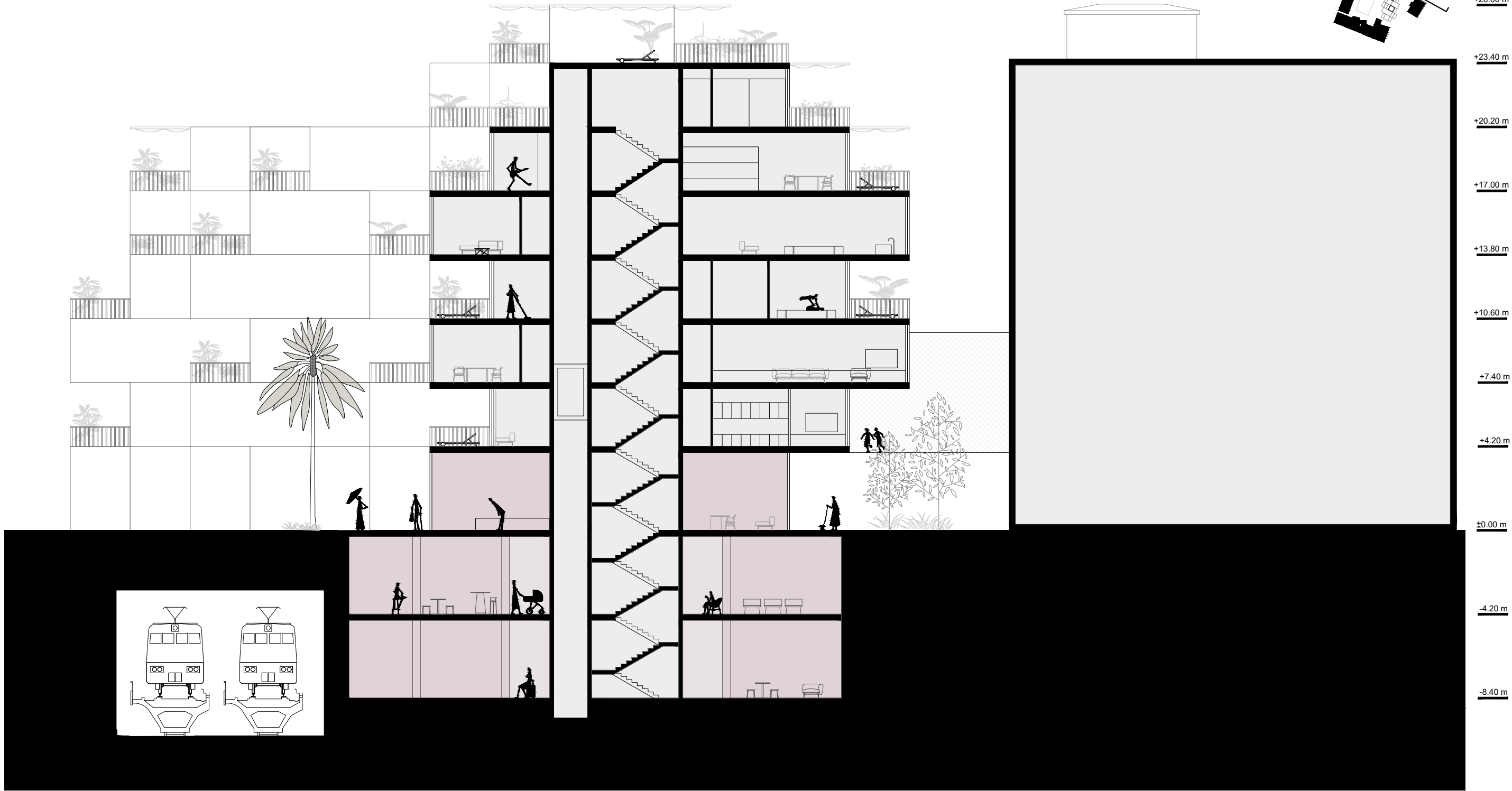
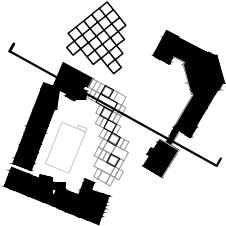
TLOCRT 5 / M1:200

TLOCRT 6 / M1:200

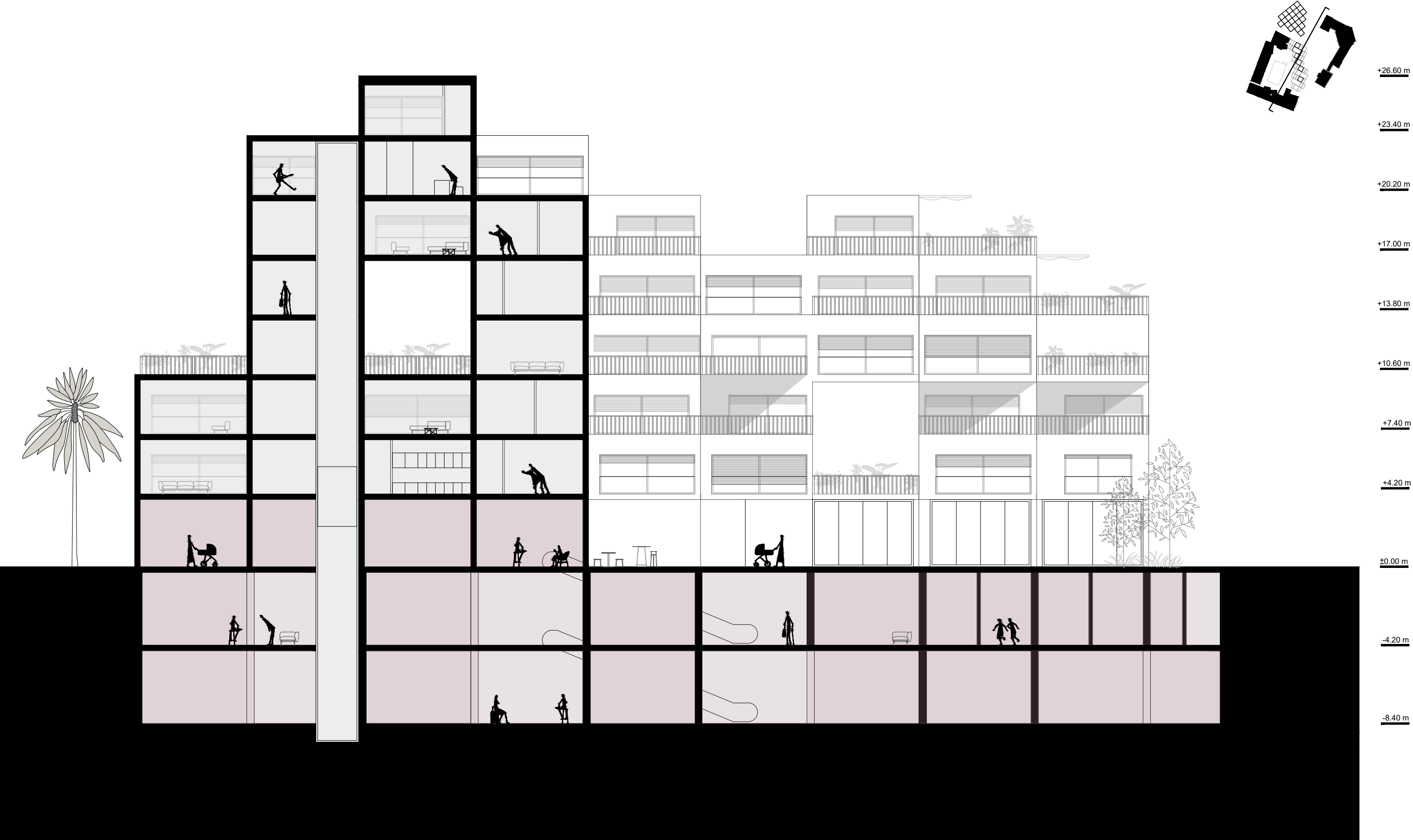

TLOCRT 7 / M1:200

0 2 10

PRESJEK 1-1 / M1:200

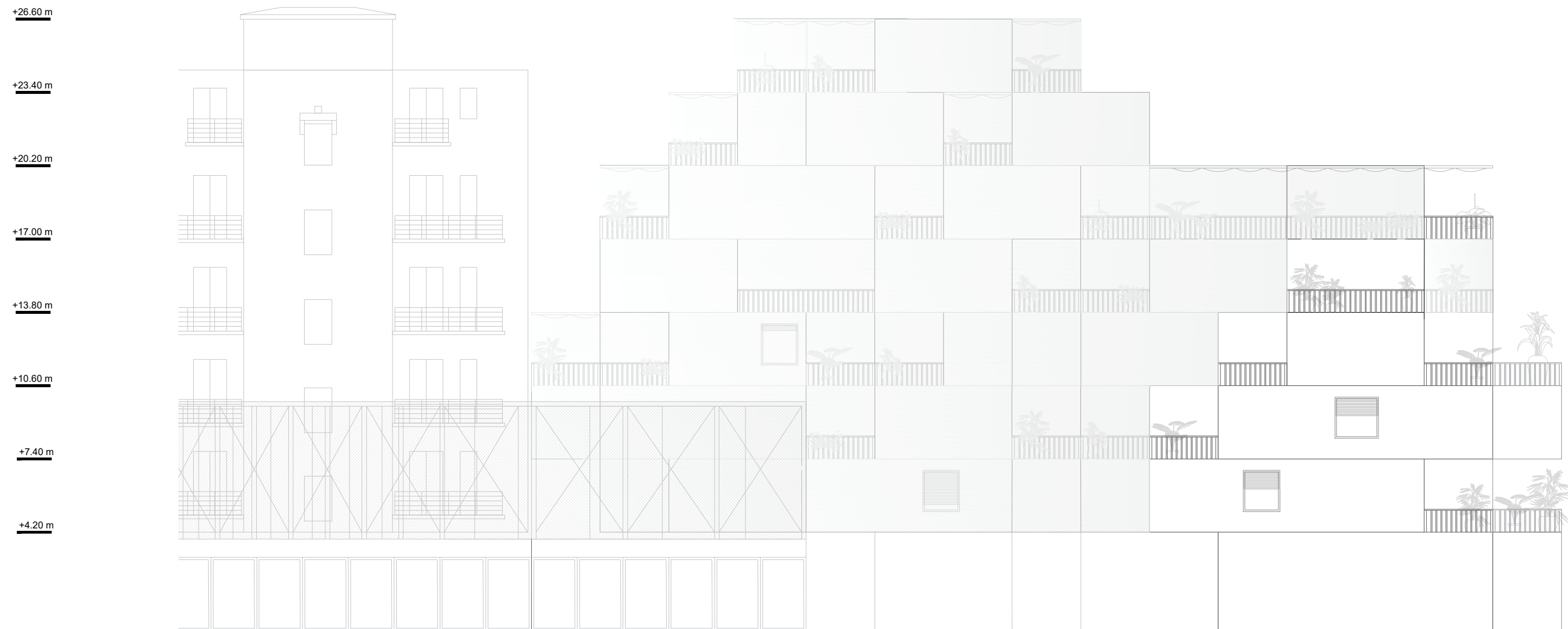

PRESJEK 2-2 / M1:200

0 2 10

SJEVEROISTOČNO PROČELJE / M1:200

0 2 10

JUGOISTOČNO PROČELJE / M1:200

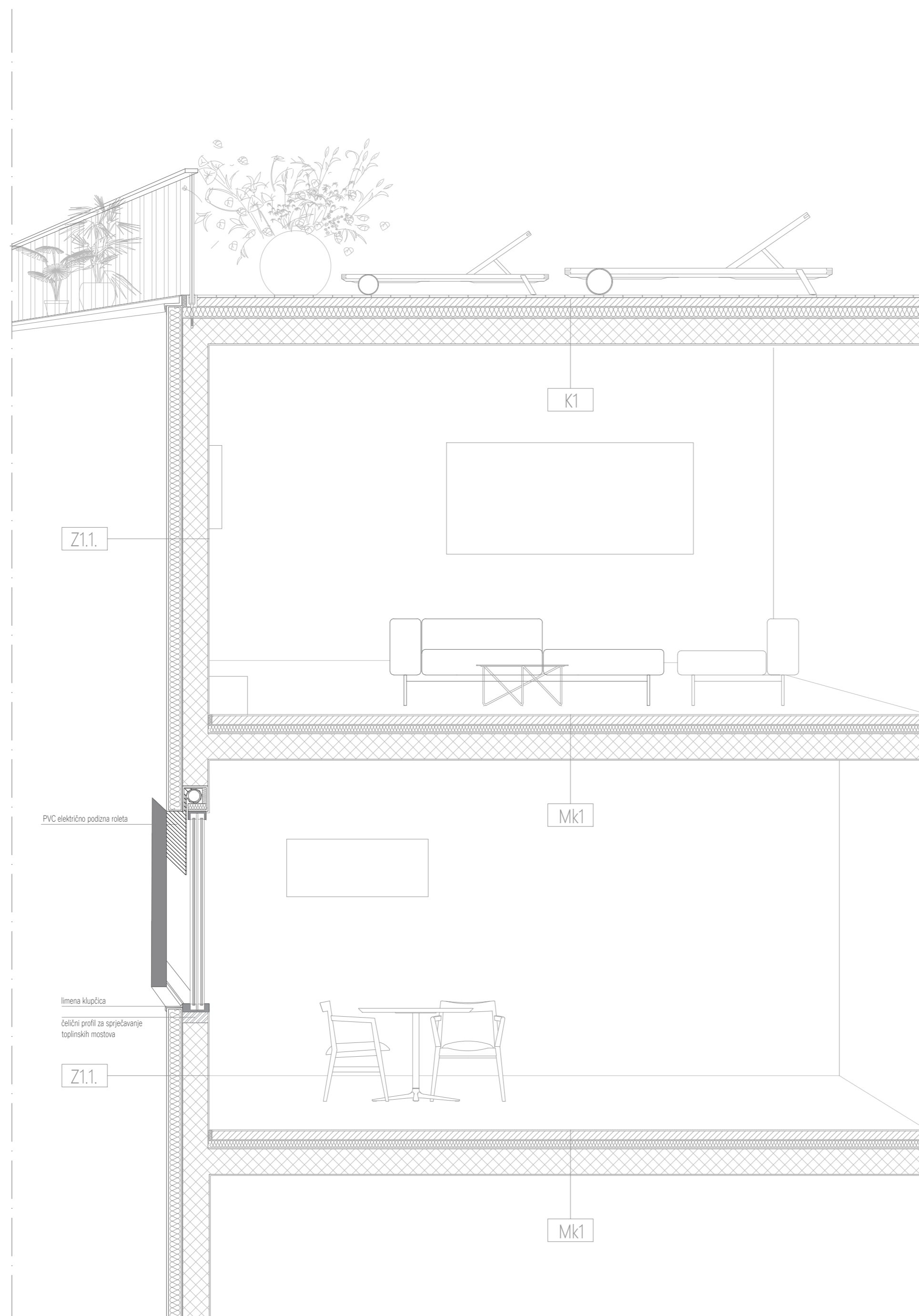

0 2 10

JUGOZAPADNO PROČELJE / M1:200

SJEVEROZAPADNO PROČELJE / M1:200

K1

Mk1 Međukatna konstrukcija/ polirani betonski pod

-završna obloga poda - kamene ploče	3 cm
-sloj ljepila	0.04 cm
-plivajući cementni estrih, mikroarmiran	6 cm
-zvučno izolacijska membrana od ekstrudiranog polietilena, preklopi min.10 cm	0.5 cm
--toplinska izolacija: ekstrudirani polistiren (kao XPS, 30 kg/m ³)	5 cm
-armirano betonska ploča zaglađena	22 cm
-završna obrada podgleda, glet + boja	-

Mk1

Mk1 Međukatna konstrukcija/ polirani betonski pod

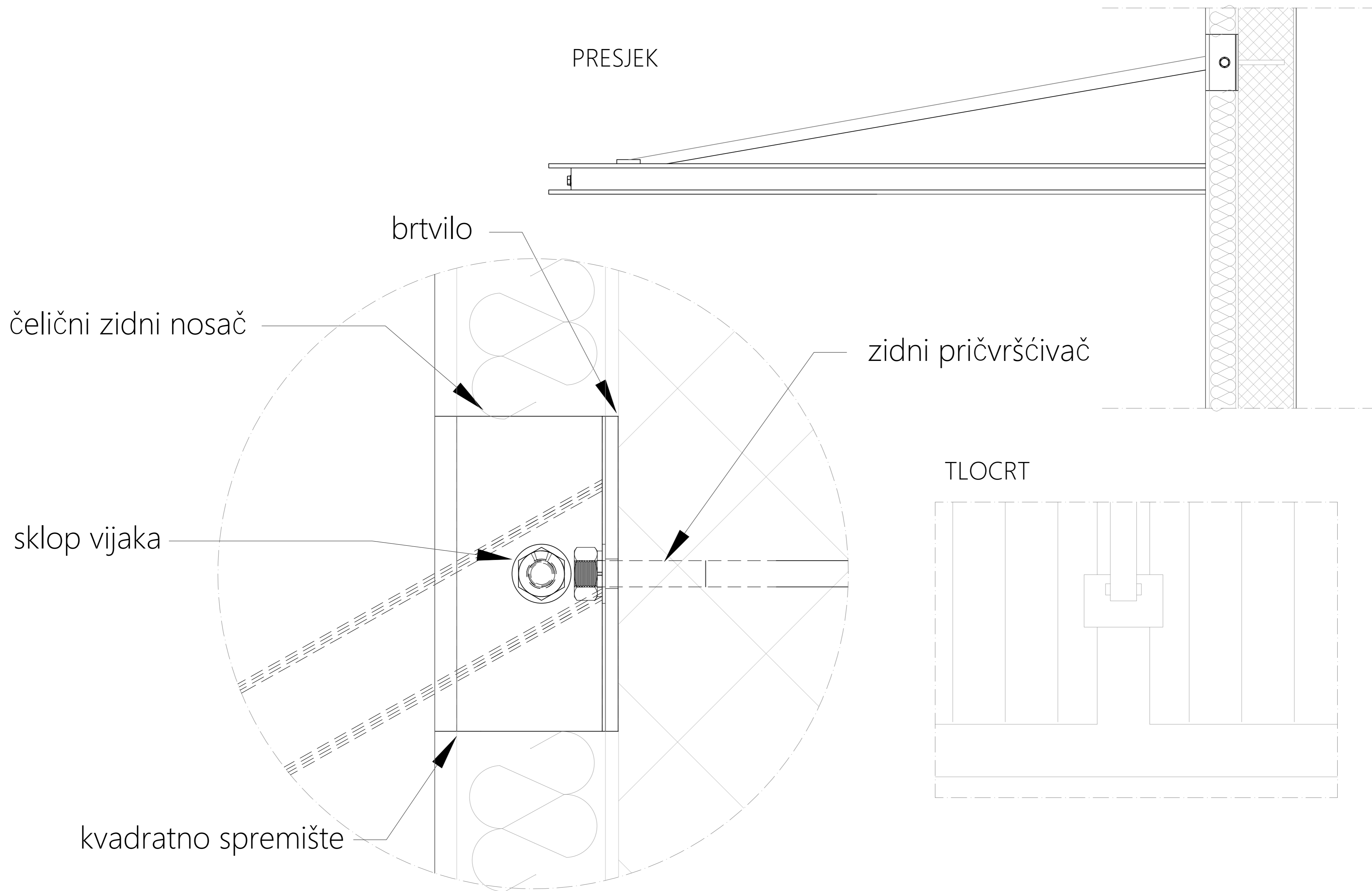
-cementni premaz/polirani beton	1 cm
-plivajući cementni estrih, mikroarmiran	6 cm
-zvučno izolacijska membrana od ekstrudiranog polietilena, preklopi min.10 cm	0.5 cm
--toplinska izolacija: ekstrudirani polistiren (kao XPS, 30 kg/m ³)	5 cm
-armirano betonska ploča zaglađena	22 cm
-završna obrada podgleda, glet + boja	-

Z1.1.

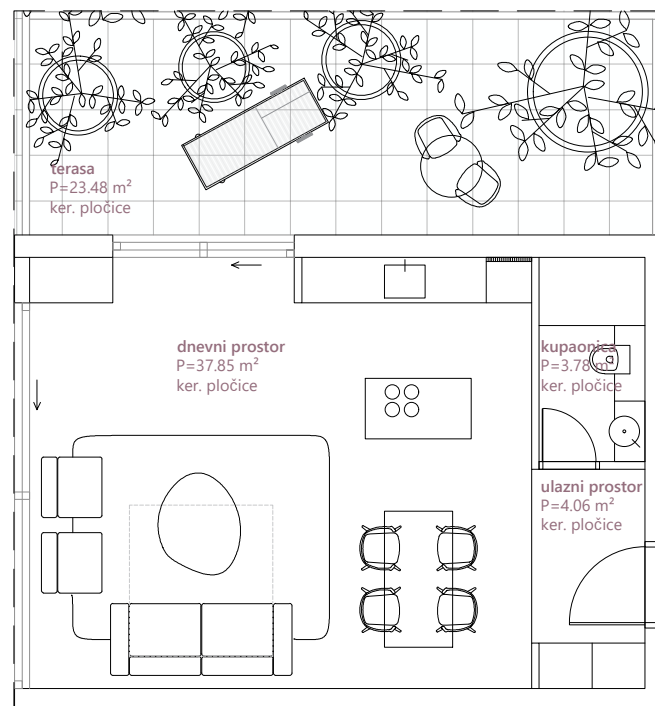
Z1.1 Vanjski nosivi zid / glet+boja

-zaštitno-razdjelni sloj	-
-toplinska izolacija; ekstrudirani polistiren (kao XPS, 30 kg/m ³)	10cm
-razdjelni sloj, PE folija	0.015 cm
-armirano betonski zid	20 cm
-unuarnja obrada zida - glet+boja	-

SEGMENT PROČELJA / M1:20

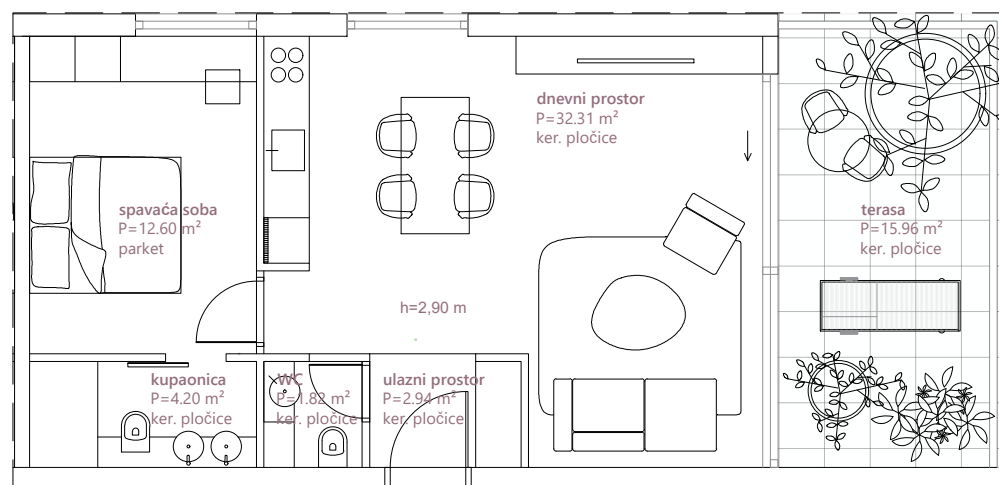

DETALJ PERGOLE / M1:10

garsonjera

ulazni prostor	4,06 m ²
kupaonica	3,78 m ²
dnevni prostor	37,85 m ²
P zatvorenog prostora	45,69 m²
terasa	23,48 m ²

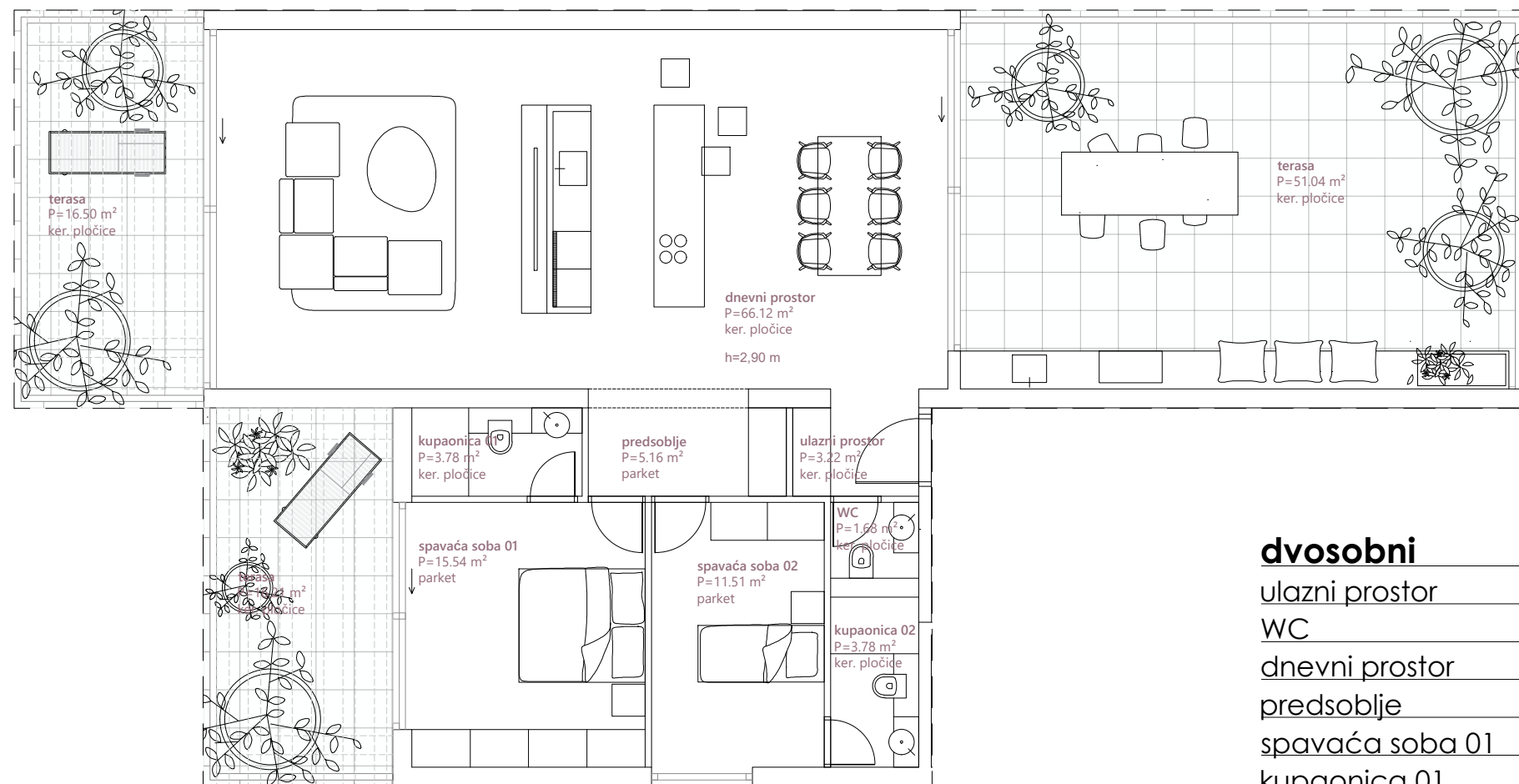

jednosobni

ulazni prostor	2,94 m ²
WC	1,82 m ²
dnevni prostor	32,31 m ²
spavaća soba	12,60 m ²
kupaonica	4,20 m ²
P zatvorenog prostora	53,87 m²
terasa	15,96 m ²

0 1 5

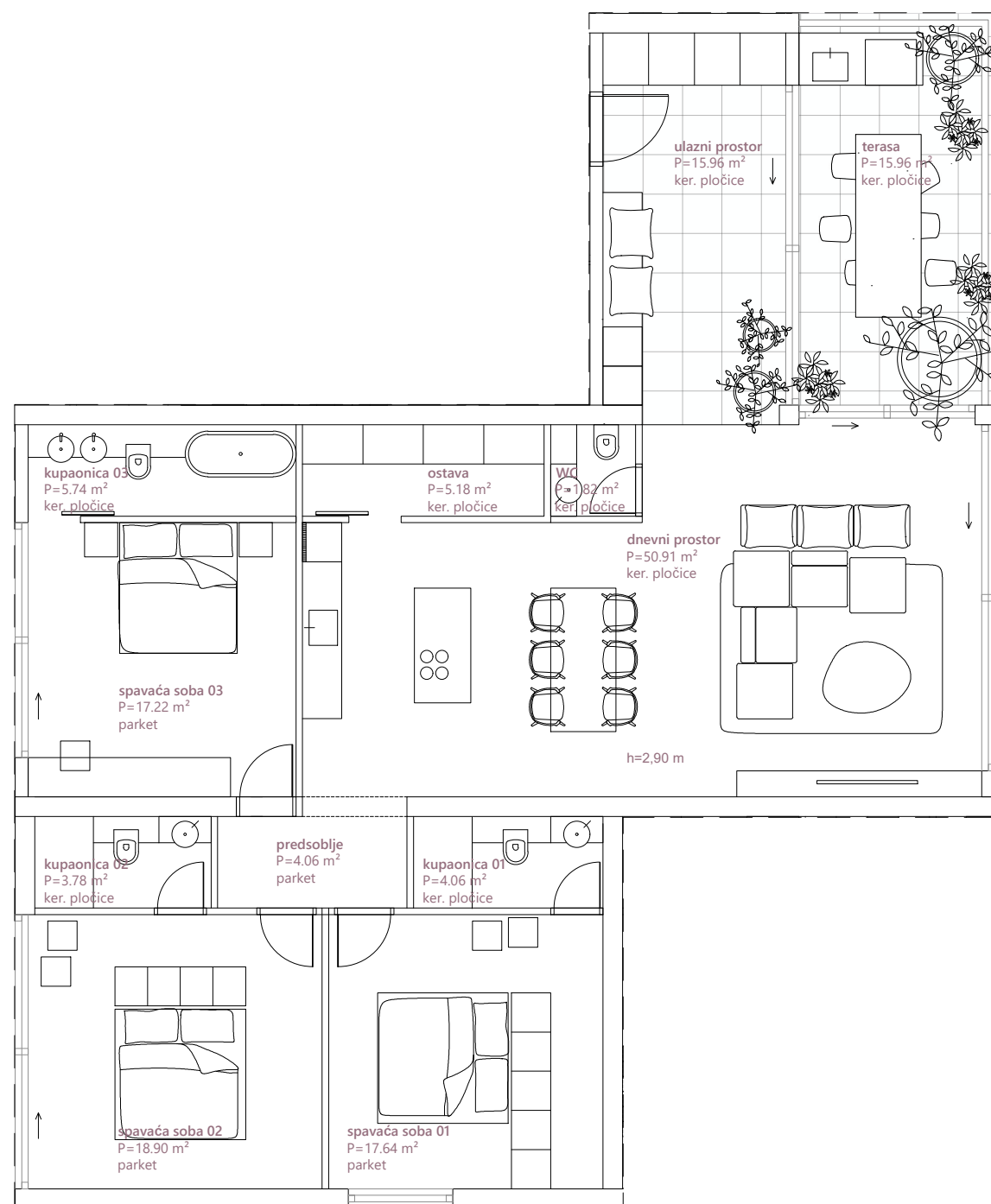
KATALOG STANOVA / M1:100

dvosobni

ulazni prostor	3,22 m ²
WC	1,68 m ²
dnevni prostor	66,12 m ²
predsoblje	5,16 m ²
spavaća soba 01	15,54 m ²
kupaonica 01	3,78 m ²
spavaća soba 02	11,51 m ²
kupaonica 02	3,78 m ²
P zatvorenog prostora	110,79 m²
terasa	83,75 m ²

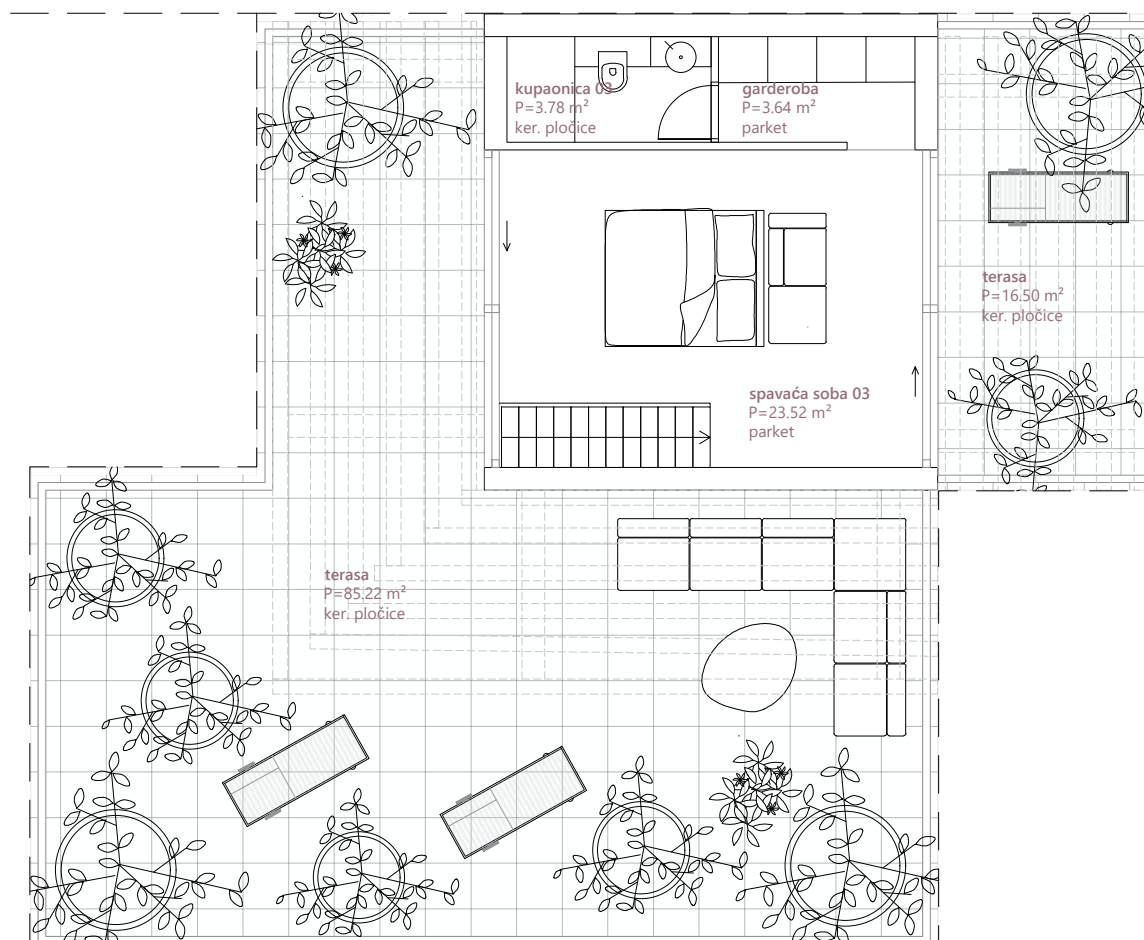
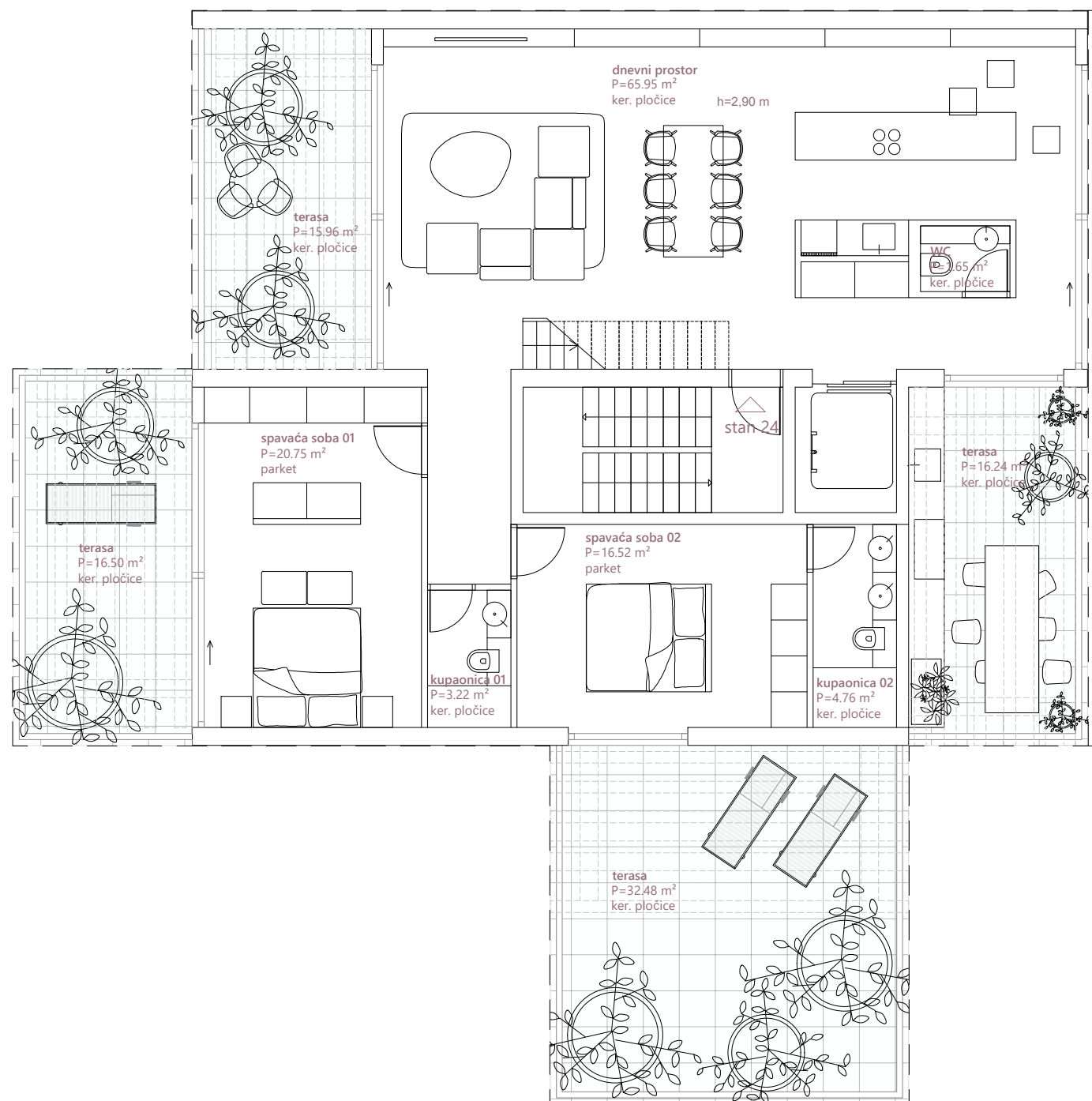
trosobni

ulazni prostor	15,96 m ²
WC	1,82 m ²
dnevni prostor	50,91 m ²
ostava	5,18 m ²
predsoblje	4,06 m ²
spavaća soba 01	17,64 m ²
kupaonica 01	4,06 m ²
spavaća soba 02	18,90 m ²
kupaonica 02	3,78 m ²
spavaća soba 03	17,22 m ²
kupaonica 03	5,74 m ²
P zatvorenog prostora	145,27 m²
terasa	15,96 m ²

0 1 5

KATALOG STANOVA / M1:100

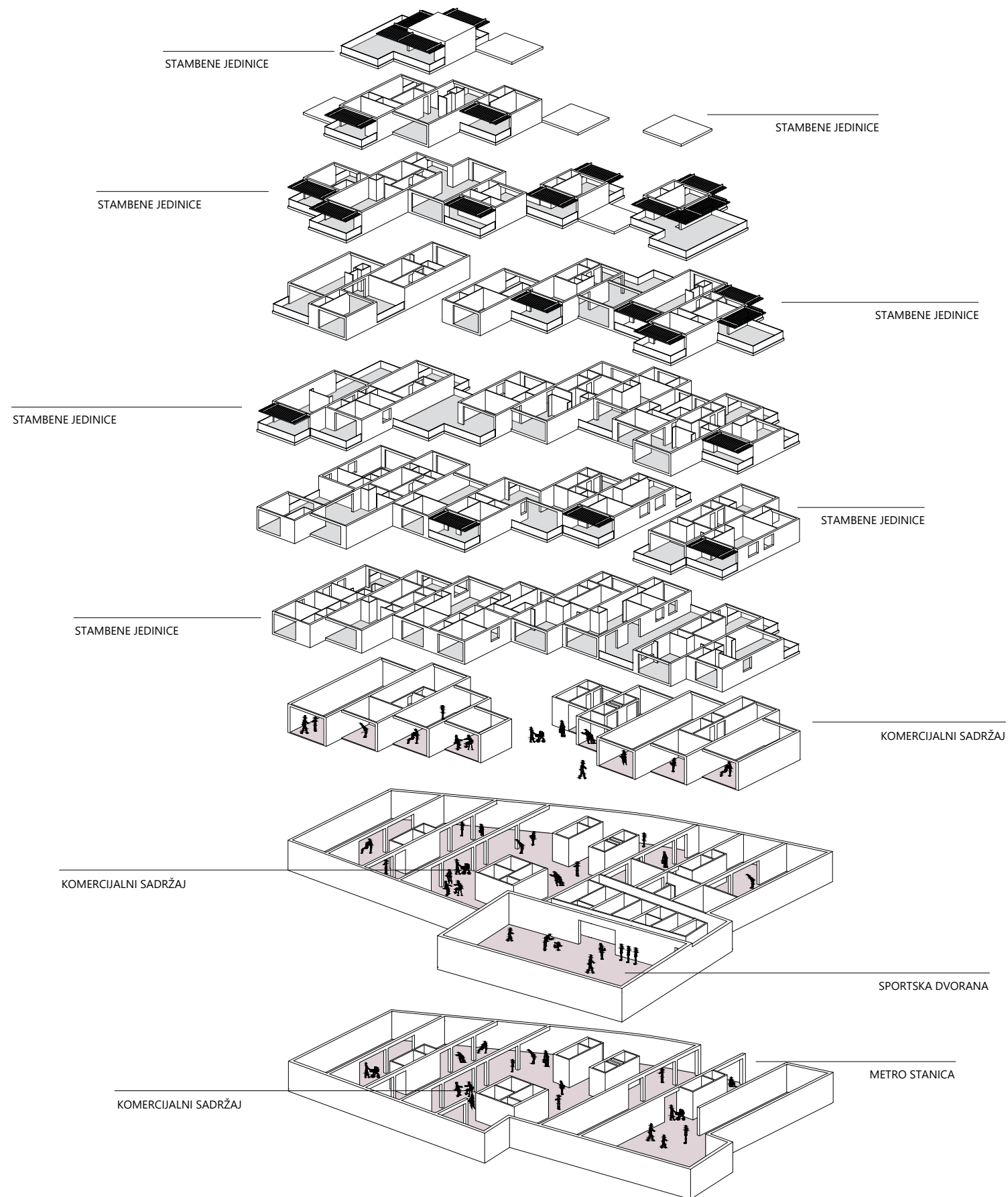
trosojni dvoetažni

WC	1,65 m ²
dnevni prostor	65,95 m ²
spavaća soba 01	20,75 m ²
kupaonica 01	3,22 m ²
spavaća soba 02	16,52 m ²
kupaonica 02	4,76 m ²
spavaća soba 03	23,52 m ²
kupaonica 03	3,78 m ²
garderoba	3,64 m ²
P zatvorenog prostora	143,79 m²

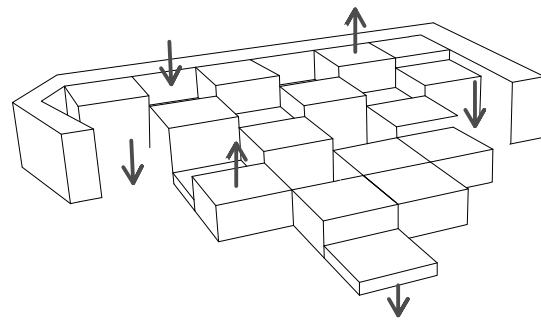
terasa 182,90 m²

0 1 5

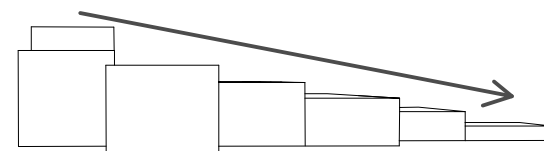
KATALOG STANOVA / M1:100

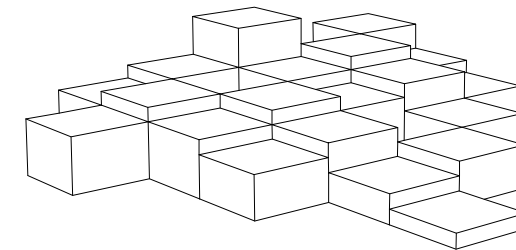
AKSONOMETRIJSKI PRIKAZ/HEMA KONSTRUKCIJE

uvlačenje / izvlačenje kubusa

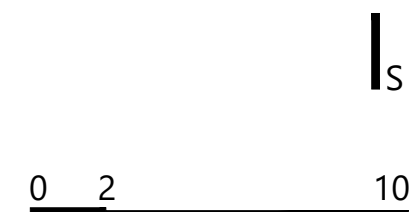
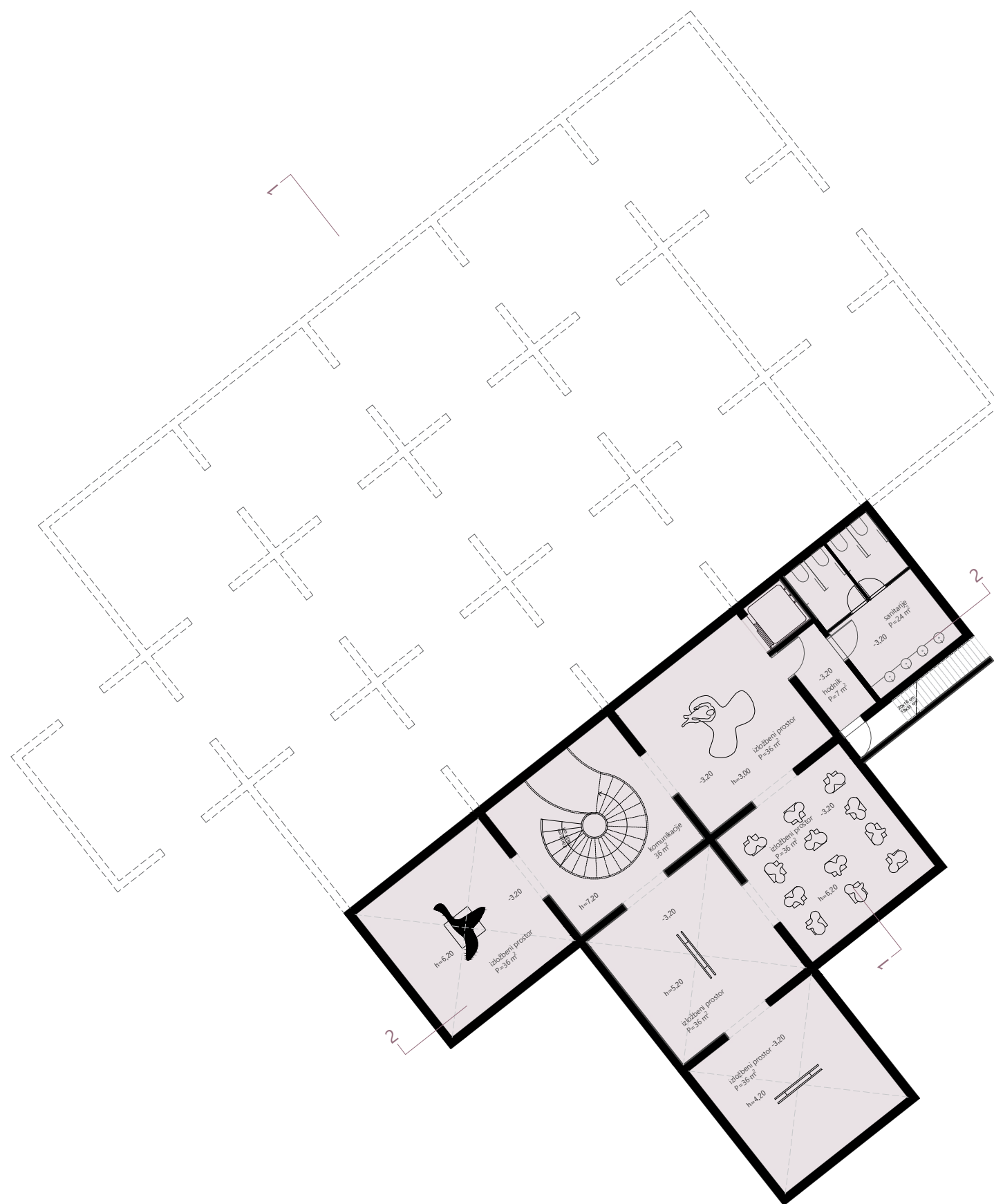

spuštanje prema javnom trgu

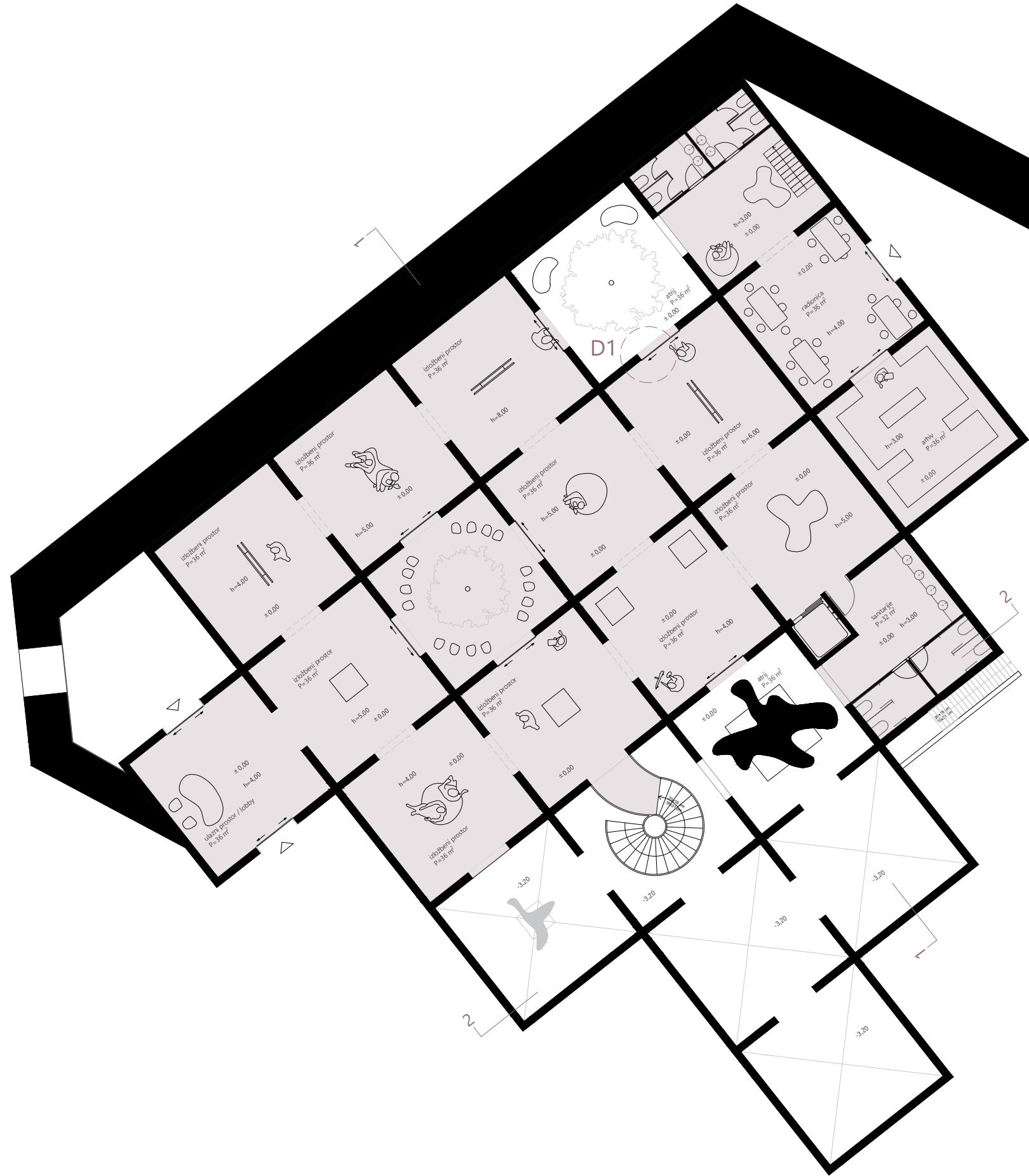

konačni oblik

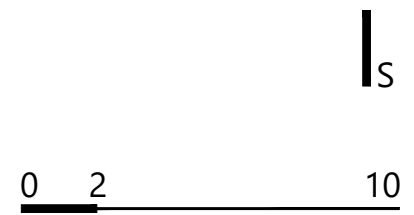
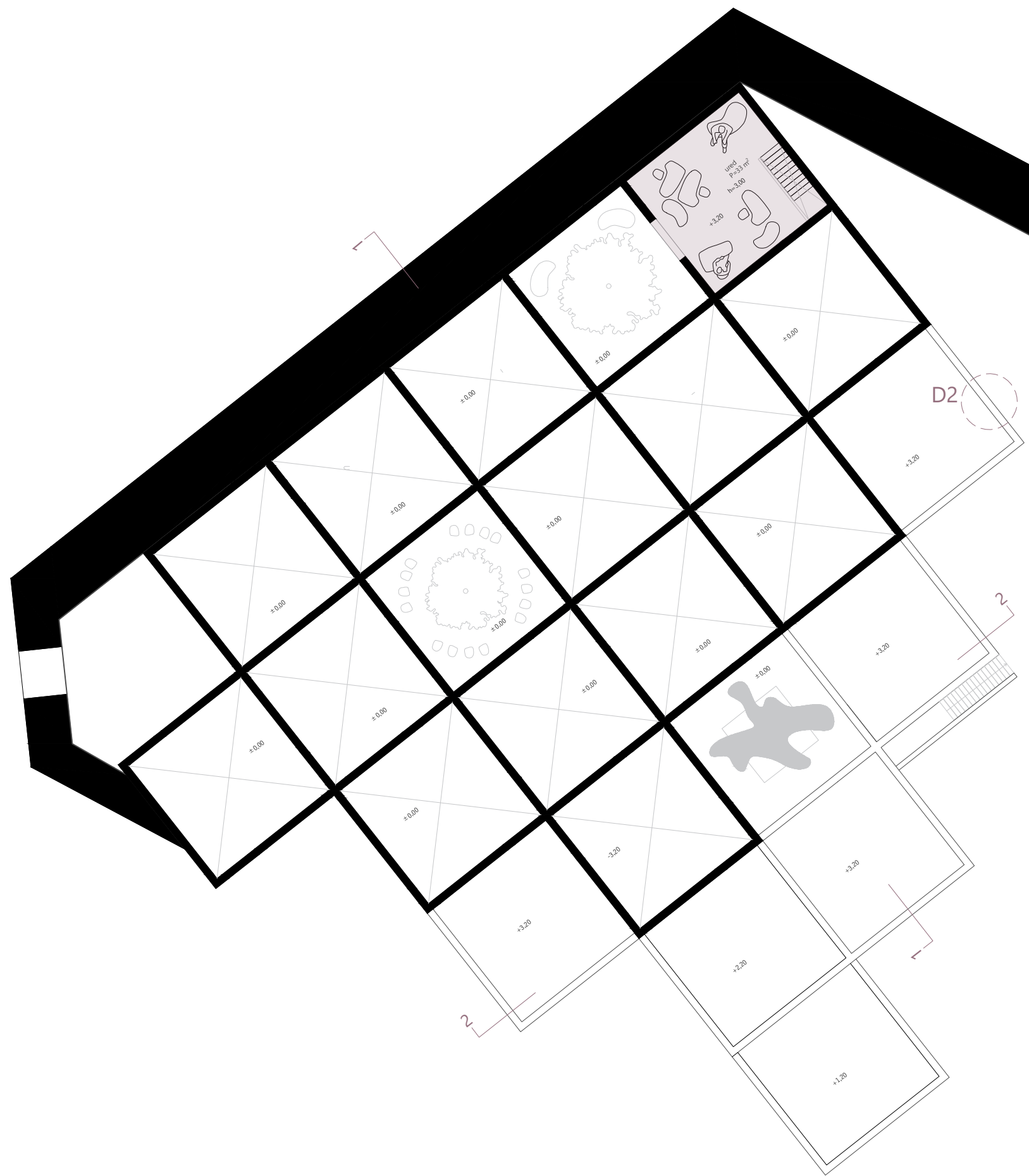
KONCEPT

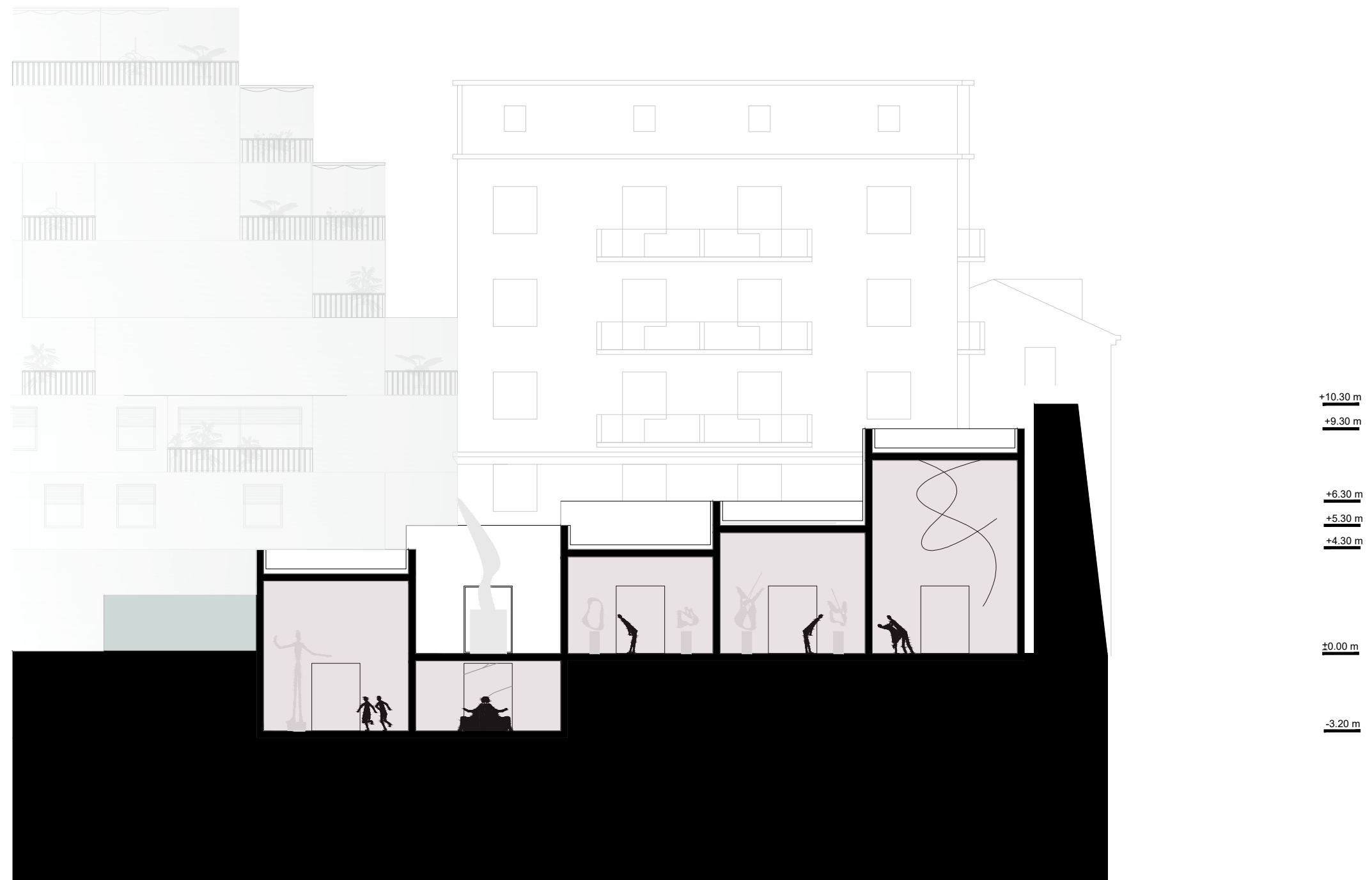
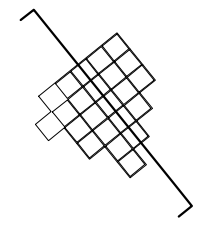
TLOCRT -1 / M1:200

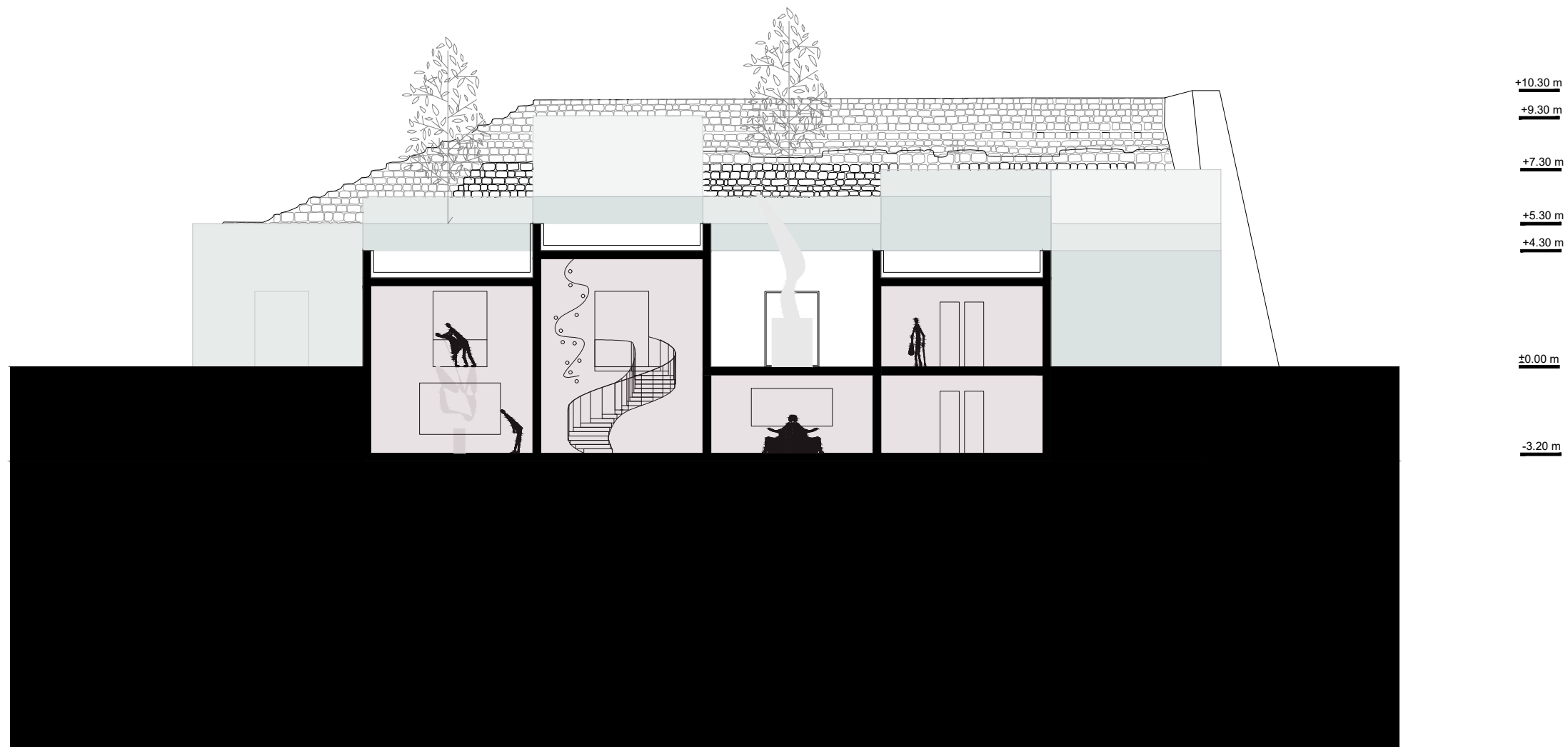
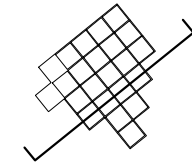
TLOCRT 0 / M1:200

TLOCRT 1 / M1:200

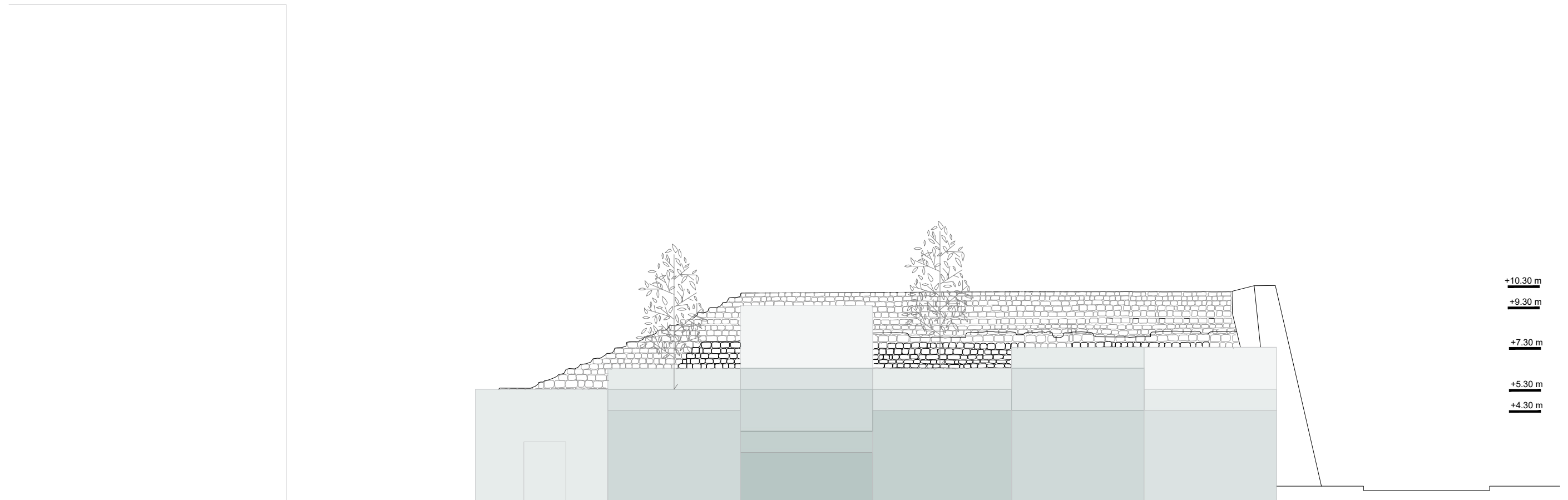
PRESJEK 1-1 / M1:200

PRESJEK 2-2 / M1:200

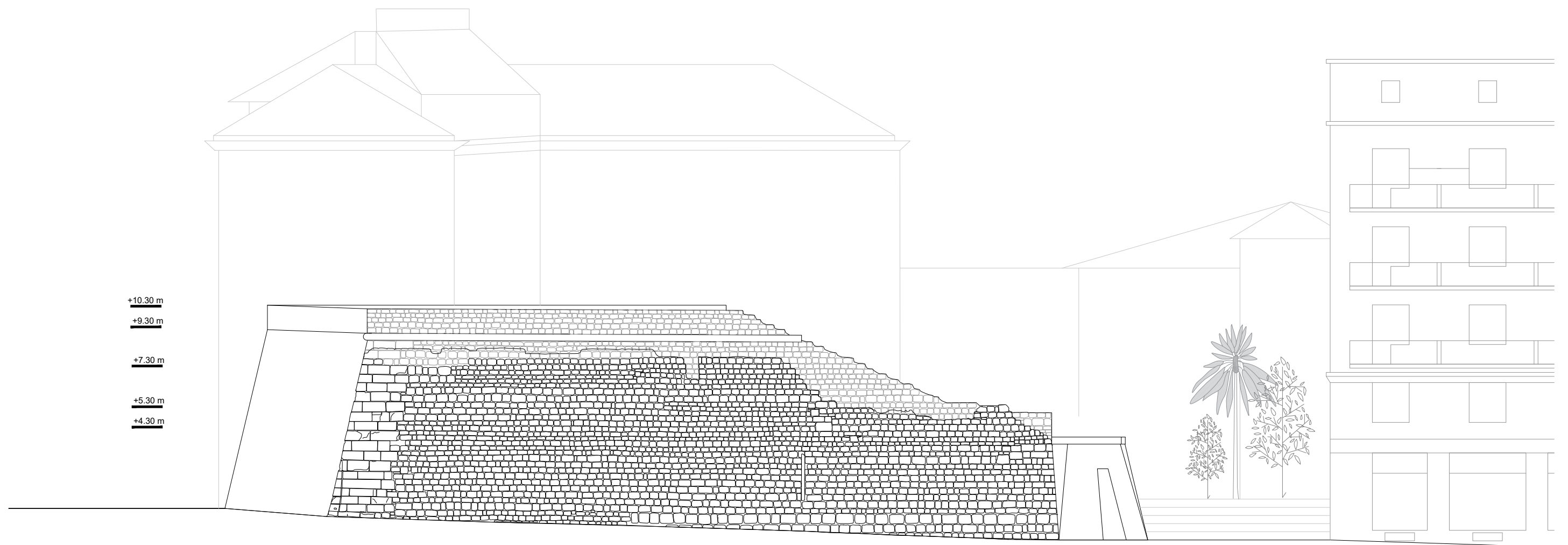

SJEVEROISTOČNO PROČELJE / M1:200

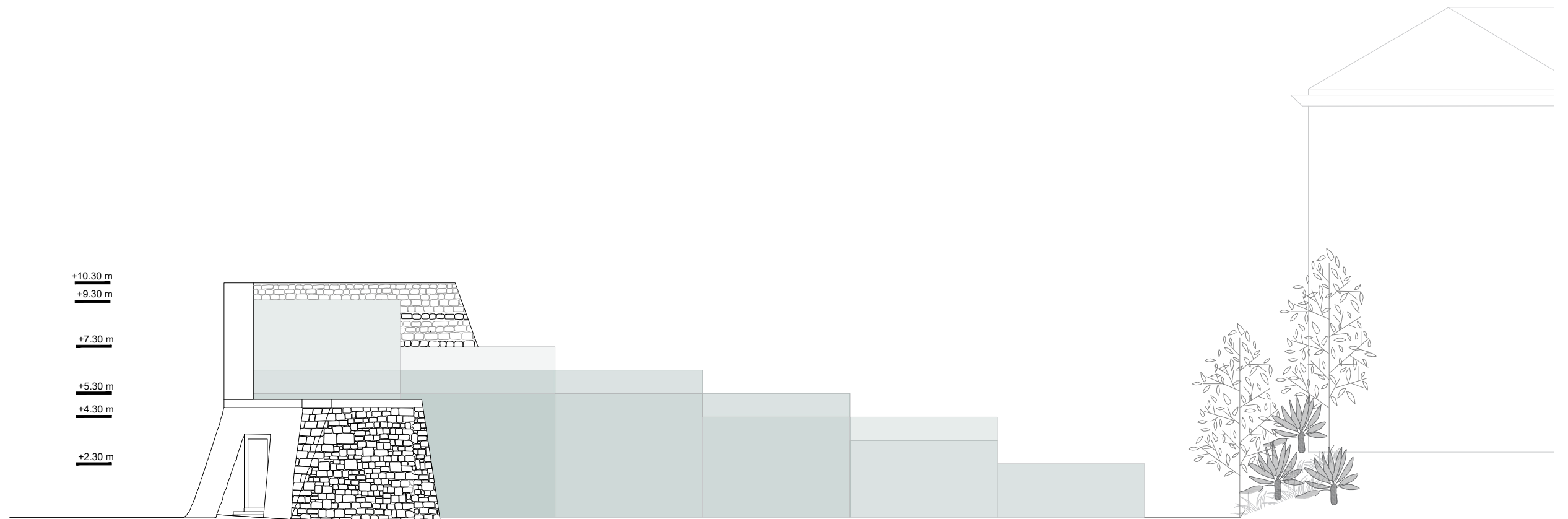
0 2 10

JUGOISTOČNO PROČELJE / M1:200

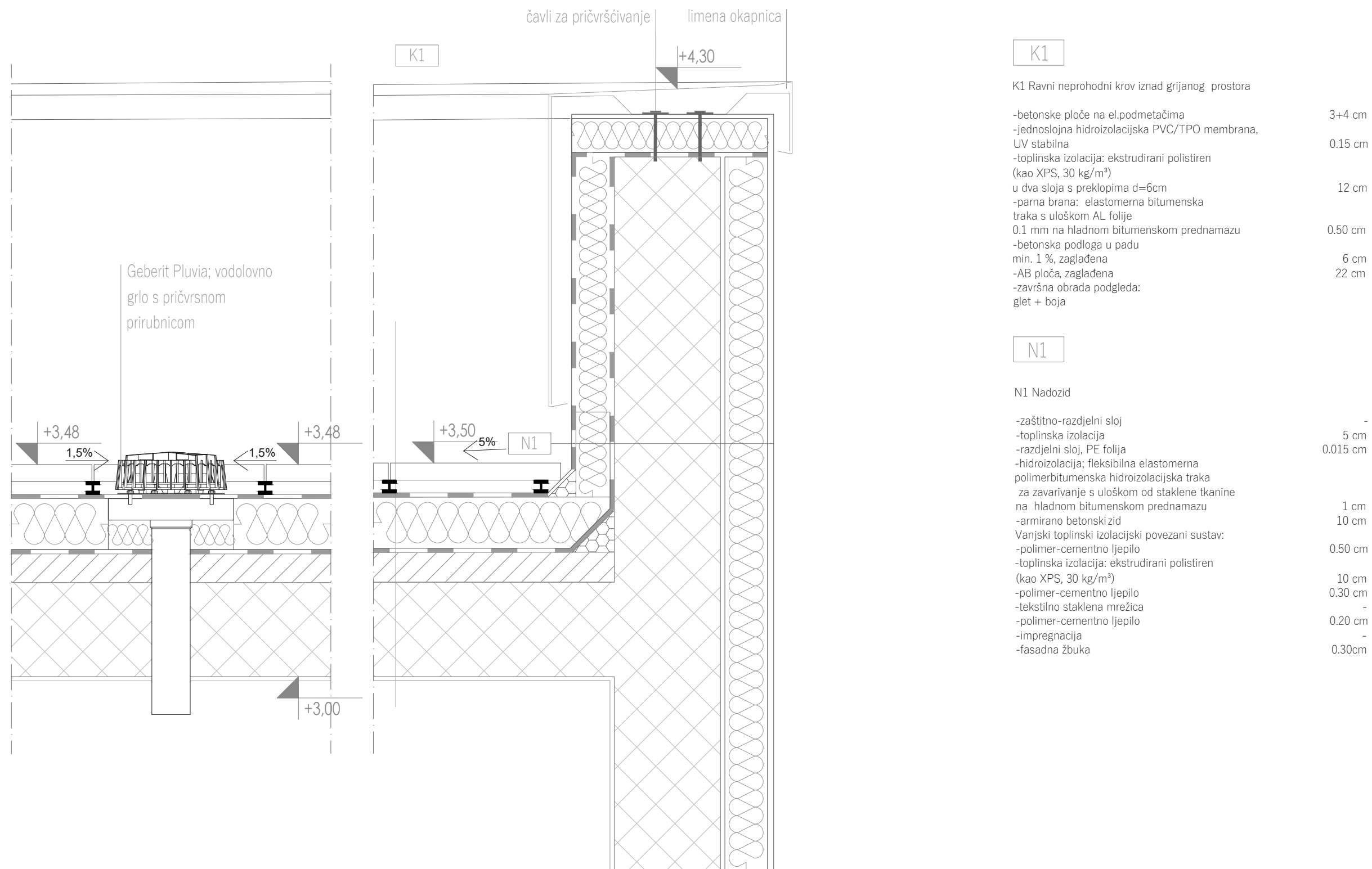

0 2 10

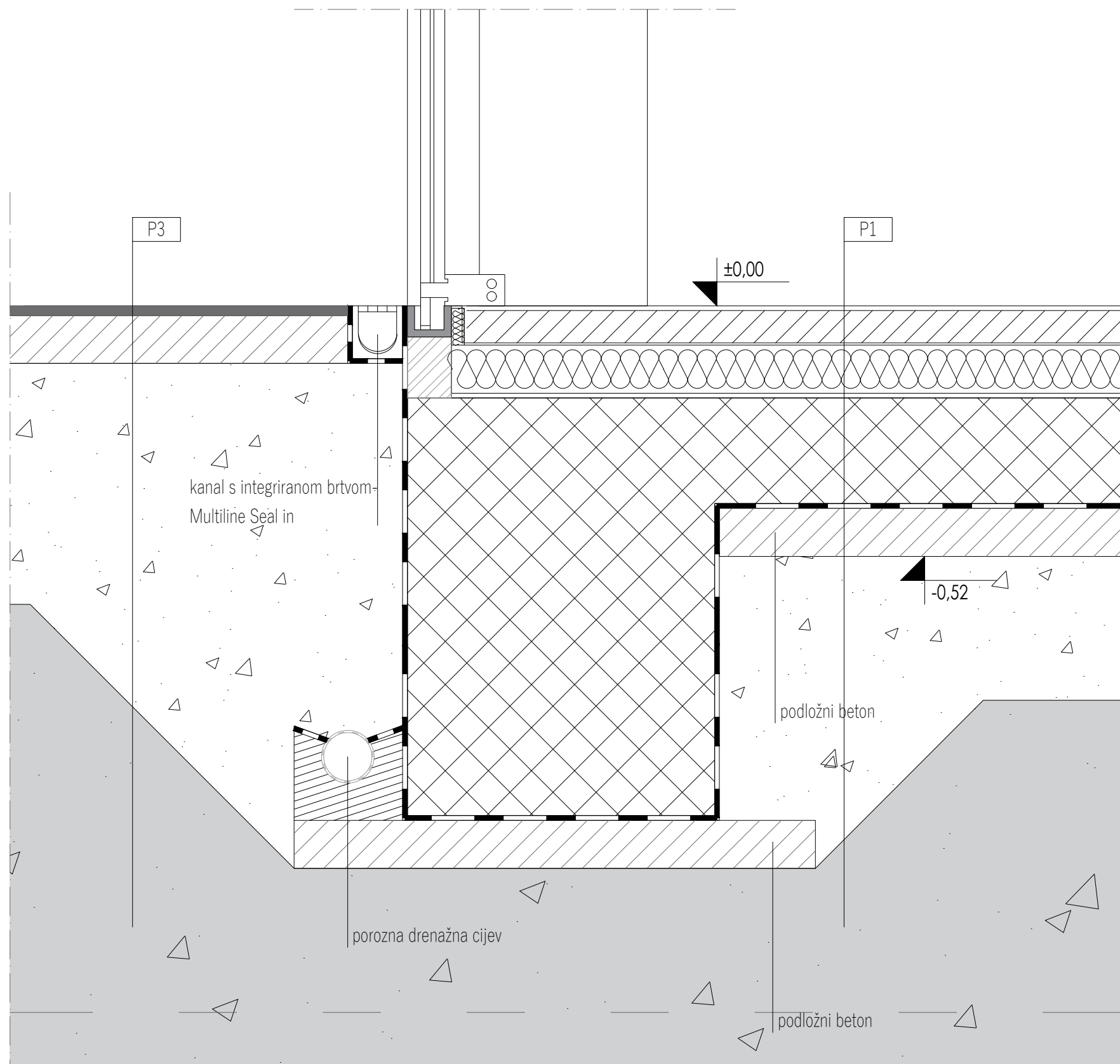
SJEVEROZAPADNO PROČELJE / M1:200

JUGOZAPADNO PROČELJE / M1:200

DETALJ NADOZIDA I VODOLOVNOG GRILA / M1:10

P1

- P1 Pod na tlu / polirani betonski pod
- cementni premaz/polirani beton
 - plivajući armirano cementni estrih, zaglađen, dilatiran od obodnih konstrukcija
 - PE folija, s preklopom min. 30 cm
 - toplinska izolacija: ekstrudirani polistiren (kao XPS, 30 kg/m³)
 - AB podna ploča zaglađena
 - zaštitno razdjelni sloj
 - hidroizolacija: jednoslojna bentonitna membrana (kao „VOLTEX“)
 - sloj osnovnog premaza
 - podložni beton
 - tamponski sloj, strojno zbijen, po potrebi

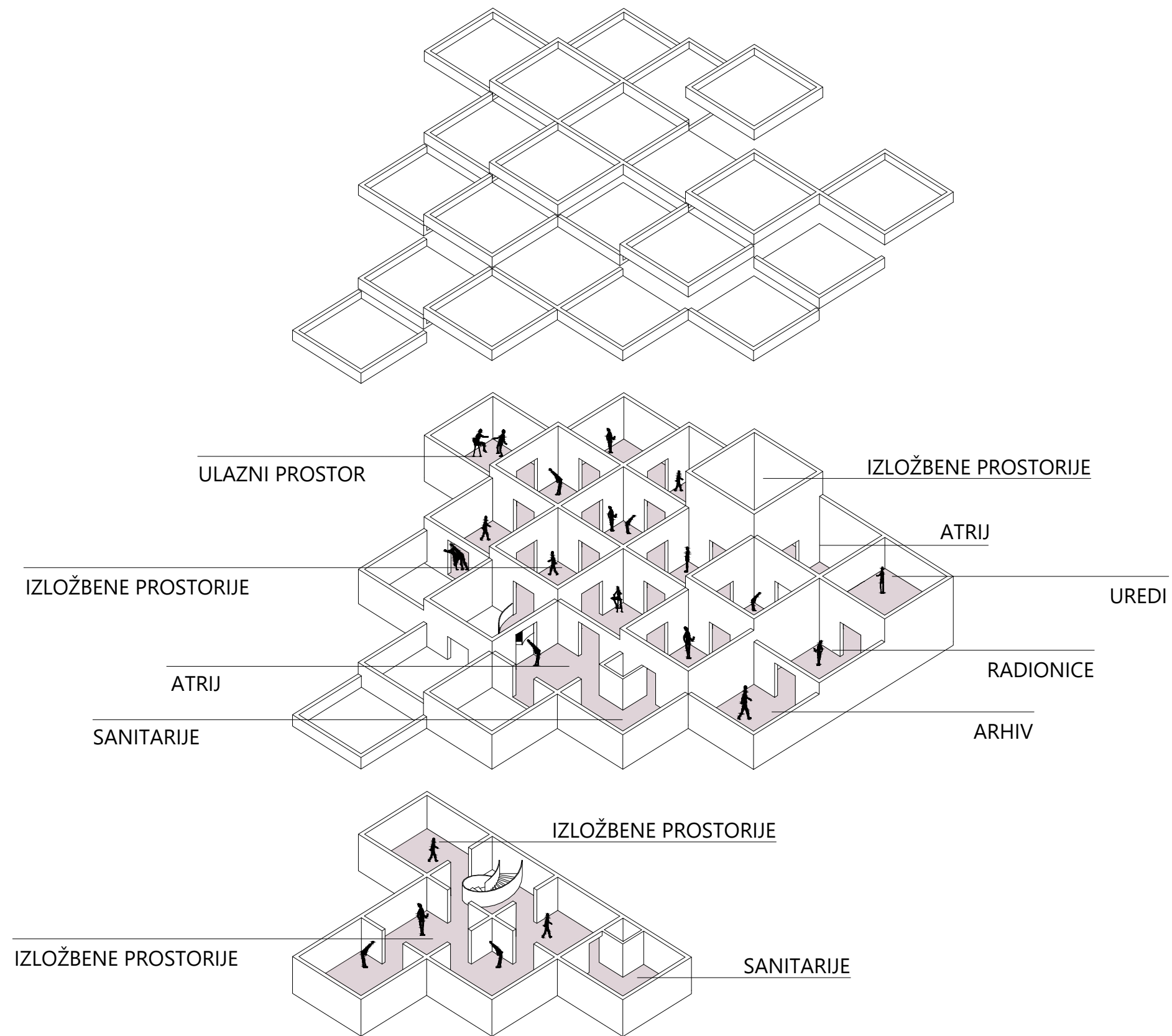
6cm
0.015 cm
10 cm
22 cm
-
0.64 cm
-

P3

- P3 Pod na tlu / vanjski betonski pod
- cementni premaz; protuklizni
 - armirano cementni estrih, zaglađen
 - tamponski sloj, strojno zbijen, po potrebi

1cm
6cm

DETALJ TEMELJA / M1:10

AKSONOMETRIJSKI PRIKAZ/HEMA KONSTRUKCIJE

Parcela je omeđena Hrvojevom ulicom na zapadu, Zagrebačkom ulicom na sjeveru i istok, te ulicom Stari Pazar na jugu. Veličina obuhvata je oko 6000 m², a zajedno sa postojećim građevinama i pješačkim nathodnikom iznosi oko 13000 m². Parcela blago raste od juga prema sjeveru. Radi se o prostoru nekadašnjeg bastiona Contarini, dijela polu-prstena mletačkih baroknih utvrda izgrađenih u 17. stoljeću u svrhu obrane od Turaka. Bastion se nalazi sjeveroistočno od Dioklecijanove palače i prvotno je bio povezan s bastionima Cornaro (sjeverno od Palače) te polu-bastionom Sv. Petra (na istočnom kraju današnje Rive).

U ostatak nekadašnjeg bedema Contarini smjetila se nova galerija, koja u potezu sa Galerijom umjetnina i galerijom Emanel Vidović čini umjetnički potez galerija. Galerija se sastoji od pravilnih kvadratnih prostorija dimenzija 6x6 metara koje se kaskadno spuštaju od bedema prema javnom prostoru trga kako se ne bi distancirala od javnog prostora već mu se predodredila. Visine kubusa prate visinu ostatka bedema, pazeći da ga nikada visinski ne nadmaše. Galerija se sastoji od izložbenih prostora na razini 0.00 i dvoetažnih izložbenih prostora koji se protežu do -3.20 metra ispod zemlje. Na sjevernoj strani galerije tri prostorije su u službi arhiva, radionice i uredskog prostora galerije. Galerija svjetlost dobiva kroz otvore tri atrijske.

Javni trg konceptualno je oblikovan da pomiri visinske razlike, bez da odijeli prostor školskog trga i šetnice, te dvorišnog prostora stambeno-poslovne zgrade, gdje se paviljonski uzdiže jednodijelna sportska dvorana sa igralištem na svojoj krovnoj phohi. Pristup dvorani je iz -1 etaže poslovnog dijela nove zgrade. U Novoj stambeno-poslovnoj zgradi se nalazi 27 novih luksuznih stambenih jedinica koje se protežu od prve do sedme etaže. U prizemlju, etaži -1 i -2 nalazi se komercijalni prostori trgovačkog centra, jednodijelna sportska dvorana, te pristup metro stanici. Pristup metro stanici omogućen je i sa suprotne strane. Gotov svaka stambena jedinica ima jednu ili više terasa. Zaštita od sunca na terasama se rješava pergolama. Istočno i zapadno pročelje gotovo je u potpunosti je ostakljeno kliznim stijenkama koje sadrže suvremeni sustav električno pogonjenih PVC rolna za zaštitu od sunca.

Ideja je da se na lokaciji ne uvodi pristup vozilima uz urbanističko planiranje usmjereno na ljude i davanje prioriteta pješacima i biciklistima. Na planetu definiranom urbanizacijom i brigom za okoliš, gradovi bez automobila diljem svijeta dobivaju na snazi kao rješenje za borbu protiv onečišćenja. Ovo također ima za cilj osposobiti grad za budućnost, vraćajući ulice u javne prostore koji služe za dobrobit i udobnost njegovih stanovnika, a ne za automobile

STAMBENO POSLOVNA ZGRADA

ETAŽA -2

komercijalni prostor - 1407 m²
 komunikacije - 72 m²
 metro stanica - 210 m²
 sanitarije - 43 m²

UKUPNO - 1732 m²

ETAŽA -1

komercijalni prostor - 1145 m²
 jednodijelna sportska dvorana - 743 m²
 komunikacije - 72 m²
 metro ulaz/izlaz - 72 m²
 sanitarije - 43 m²

UKUPNO - 2075 m²

ETAŽA 0

komercijalni prostor - 488 m²
 ulazni prostor za stanare - 103 m²
 komunikacije - 72 m²

UKUPNO - 663 m²

ETAŽA 1

stambeni prostor - 614 m²
 terase - 192 m²
 komunikacije - 122 m²

UKUPNO - 928 m²

ETAŽA 2

stambeni prostor - 562 m²
 terase - 198 m²
 komunikacije - 107 m²

UKUPNO - 867 m²

ETAŽA 3

stambeni prostor - 470 m²
 terase - 267 m²
 komunikacije - 140 m²

UKUPNO - 877 m²

ETAŽA 4

stambeni prostor - 400 m²
 terase - 247 m²
 komunikacije - 72 m²

UKUPNO - 719 m²

ETAŽA 5

stambeni prostor - 262 m²
 terase - 252 m²
 komunikacije - 30 m²

UKUPNO - 544 m²

ETAŽA 6

stambeni prostor - 150 m²
 terase - 72 m²
 komunikacije - 15 m²

UKUPNO - 237 m²

ETAŽA 7

stambeni prostor - 32 m²
 terase - 110 m²

UKUPNO - 142 m²

stambeno poslovna zgrada - 8784 m²
 galerija - 814 m²

UKUPNO - 9598 m²**GALERIJA**

ETAŽA -1

izložbene prostorije - 180 m²
 komunikacije - 36 m²
 hodnik - 7 m²
 sanitarije - 24 m²

UKUPNO - 247 m²

ETAŽA 0

ulazni prostor - 36 m²
 izložbene prostorije - 360 m²
 radionica - 59 m²
 arhiv - 36 m²
 sanitarije - 43 m²

UKUPNO - 534 m²

ETAŽA 1

ured - 33 m²**ISKAZ POVRŠINA**

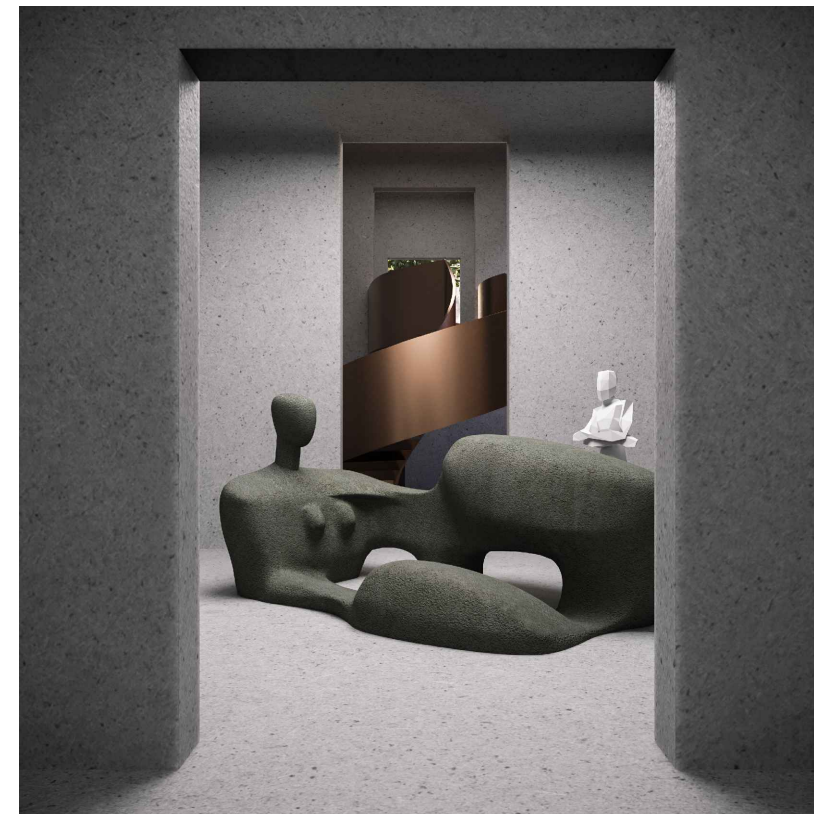
3D PRIKAZI

3D PRIKAZI

3D PRIKAZI

3D PRIKAZI